Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РЎЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН

16 феврали соли 2002. Шанбе № 13 (12756)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 16.20 имзо гардид.

Маҷлиси Девони Вазирон

14 феврал маҷлиси Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ўзбекистон бахшида ба натиҷаҳои тараққиёти иҷтимоиву иқтисодии ҷумҳурият дар соли 2001 ва арзёбии рафти ислоҳоти иқтисодӣ, ҳамчунин самтҳои асосии амиқгардонии ислоҳот дар соли 2002 ба амал омад. Дар маҷлис Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ислом КАРИМОВ суханронӣ кард.

(Нутқи Президенти Ўзбекистон дар шумораи оянда чоп мегардад).

— Соли сипаришуда барои ислоҳоти иқтисодие, ки дар мамлакатамон ба рӯи об бароварда мешавад, соли муҳим буд, — гуфт сарвари давлатамон. — Аз рӯи натиҷаҳои соли 2001 нисбати соли 1991 бори аввал афзоиши маҳсулоти умумии дохила 103 фоиз ба даст омад. Тамойили нигоҳ доштани мӯътадилии меҳиқтисодиёт ва пешрафти иқтисодиёт рӯшан ба назар мерасад. Маҳсулоти умумии дохила ба 4,5 фоиз, истеҳсолоти саноатӣ ба 8,1 фоиз, тайёркунии маҳсулоти кишоварзӣ ба 4,5 фоиз афзуд. Дараҷаи инфлятсия ба ҳисоби миёна моҳе 2 фоизро ташкил дод. Даромади воқеии аҳолӣ ба 16,9 фоиз афзуд. Пешрафт дар мувозинаи моли беруна таъмин гардида, дар ин бахш салдои мусбӣ ба даст омад. Аз ҳама муҳимаш, ба рақобати номусоиди бозаргонӣ нигоҳ накарда, ба Ўзбекистон муяссар гардид, ки чун дараҷаи пештара захираи тиллову асъори мамлакатро нигоҳ дорад.

Президент амалӣ гардондани лоиҳаҳои калони сармоягузориро дар соли гузашта, аз қабили сохтмони Маҷмӯи газу кимёи Шӯртан, корхонаҳои калонтарини бофандагӣ ва дигар корхонаҳоро махсусан зикр намуд.

Ислом Каримов ба масъалаи рушди соҳибкории хурду миёна дар ҷумҳурият мудом диққату эътибори махсус медиҳад. Дар маҷлиси кунун ҳам сарвари давлатамон зикр намуд, ки дар соҳаи мазкур тағйиротҳои назаррас рух додаанд, саҳми он дар ҳаҷми маҳсулоти умумии дохила 24,5 фоизро ташкил дод.

Ҳиссаи сектори инфиродии мамлакатҳои мутараққӣ дар иқтисодиёт 50-60 фоизро ташкил медиҳад. Ва он тезтар мос гардондани иқтисодиёти мамлакатҳои мазкурро ба вазъият дар бозори ҷаҳонӣ, ба рақобаттобоварӣ таъмин месозад. Вале дар ҷумҳурияти мо дар ин бобат як қатор камбудиҳо мавҷуданд. Аз он ҷумла, дар 31 ноҳия то ҳол ягон корхонае арзи ҳастӣ намекунад, ки дар пойгоҳи сармояи хориҷӣ созмон ёфта бошад. Президент сусткориро дар ин бобат ба зери тозиёнаи сахти танқид гирифт ва бори дигар зикр намуд, ки сектори хусусӣ бояд асоси иқтисодиёти моро ташкил диҳад. Диққату эътибор ҳамчунин ба собитқадамона идома додани ислоҳот дар кишоварзӣ, аз он ҷумла, масъалаи фароҳам овардани шароити зарурӣ баҳри рушди ҷунбиши фермерӣ нигаронда шуд.

Дар маҷлис масъалаи тайёркунии кадрҳо ҷиддан ба миён гузошта шуд. Ислом Каримов махсусан зикр намуд, ки ҳоли ҳозир зарур аст диққату эътибор ба тайёркунии мутахассисон дар коллеҷҳои наве нигаронда шавад, ки на танҳо барои имрӯз заруранд, балки талабот ба онҳо дар оянда ба назар гирифта шавад. Ба зиммаи вазорату идораҳои дахлдор вазифаи тайёркунии барнома то давраи соли 2001 бо назардошти дурнамои пешрафт ва дигаргунсозиҳои сохтории иқтисодиёт гузошта шуд, ки ба вуҷуд овардан ва ҳатталимкон босамар истифода бурдани нерӯи интеллектуалӣ, бо шуғл фаро гирондани ҷавононеро таъмин месозад, ки муассисаҳои таълимиро хатм мекунанд.

Дар солҳои сипаришуда корҳои мушаххас оид ба аз тасарруфи давлат баровардан ва хусусигардонии амвол ба иҷро расонда шуданд. Вале, чуноне ки Президент зикр намуд, то ҳол ягон корхонаи муқтадире хусусӣ гардонда нашудааст, ки дар иқтисодиётамон нақши ниҳоят калонеро мебозад. Ва он суръатфизоии ислоҳотро дар соҳа тақозо дорад, аз ҳамин сабаб соли 2002 дар ин бобат бояд гардишӣ гардад.

Дар маҷлиси Девони Вазирон масъалаҳои босамар истифода бурдани захираҳои замин, об, газ ва энергетика муфассал муҳокима гардид. Ислом Каримов камбудӣ ва хатогиҳои ҷиддиро дар ҷодаи мазкур ба забон гирифт.

Чандин сол боз дар минтақаи мо камчинии об мушоҳида карда мешавад. Ба ин нигоҳ накарда, ҳодисаҳои нооқилона истифода бурдани об барҳам намехӯранд.

Дар мамлакатамон чунин ҳолатро дар истифодабарии газ ва захираҳои сӯзишвориву энергетикӣ ҳам мушоҳида кардан мумкин аст.

Дар хотима Президент бо қаноатмандӣ зикр намуд, ки дар солҳои истиқлолият шуур, ҷаҳонбинии одамон тағйир ёфтааст. Дар халқ ҳисси муҳаббат нисбати Ватан пурзӯр гардидааст.

Дар маҷлис аз рӯи масъалаҳои муҳокимагардида иттилооти раиси Кумитаи давлатӣ оид ба захираҳои замин Э.Қурбонов, ҷонишини аввали вазири кишоварзӣ ва хоҷагии об А.Ҷалолов, ҷонишини вазири кишоварзӣ ва хоҷагии об А.Ҷӯраев, сардиректори Оҷонсии «Ўзкоммунхизмат» Ў.Холмуҳаммедов, ҳокими вилояти Сирдарё А.Исроилов, ҳокими вилояти Ҷиззах У.Яманқулов, ҳокими вилояти Намангон Т.Ҷабборов, вазири адлия А.Полвонзода шунида шуданд.

Аз рӯи масъалаҳои муҳокимагардида маҷлис қарорҳои дахлдор қабул намуд.

Анвар КАРИМОВ,
мухбири ЎзА.

Ташрифи ҳайати вакилони Ҳукумати Тоҷикистон

Нахуствазири Ҷумҳурияти Тоҷикистон Оқил ОҚИЛОВ 12 феврал ба мамлакати мо ташриф овард. Дар майдони ҳавоии Тошканд меҳмонони воломақомро Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ўткир СУЛТОНОВ пешвоз гирифт.

Дар қароргоҳи пойтахт гуфтушунидҳои ҳайатҳои вакилони ду мамлакат ба амал омаданд. Дар рафти сӯҳбат масъалаҳои рушди минбаъдаи равобити байниҳамдигарӣ байни Ўзбекистон ва Тоҷикистон мавриди муҳокима қарор гирифтанд.

Маълум аст, ки моҳи декабри соли гузашта Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмонов ба Тошканд бо сафари расмӣ ташриф оварда буд. Дар рафти сафар гуфтушунидҳои доманадор бо Президенти Ўзбекистон Ислом Каримов ба амал омада, аҳду паймон аз рӯи бисёр масъалаҳо ҳосил гардида буд.

Мулоқоти кунунии нахуствазирон идомаи гуфтушунидҳои президентҳо буд. Аз рӯи натиҷаҳои мулоқот созишнома дар бораи ҳамкори байни ҳукуматҳои ду мамлакат ба имзо расид.

Ўзбекистон ва Тоҷикистон транзит барои дигар мамлакатҳо ба ҳисоб мераванд. Ҳангоми мулоқоти декабрии президентҳо аҳду паймон дар бораи вусъат додани ҳамкорӣ оиди боркашонӣ, равуо кардан ба якдигар ҳосил гардида буд. Ҳуҷҷатҳои ба имзорасида барои ҳосил шудани ин мақсадҳо хизмат мерасонанд. Ҳаҷми расонда додани борҳо, сӯзишворӣ ва равғанҳои молиданӣ, захираҳои моддиву техникӣ ва маъданӣ, дигар намудҳои мол вусъат меёбад.

Худи ҳамон рӯз ҳайати вакилон таҳти сарпарастии Нахуствазири Тоҷикистон Оқил Оқилов аз Тошканд рафт.

(ЎзА).

Сабақҳои раъйпурсӣ

Дар Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон бахшида ба натиҷаҳои раъйпурсӣ, ки 27 январи соли кунун ба амал омад, нишасти матбуотӣ доир гардида, таҳти сарпарастии раиси Кумитаи Олий Маҷлис оид ба матбуот ва иттилоот Ўткир ҲОШИМОВ гузашт.

Дар назди паёмнигорон аъзои Комиссияи Марказии интихоботӣ, сарварони сохторҳои дахлдори Олий Маҷлис суханронӣ карда, аҳамияти чунин тадбири муҳим, аз қабили раъйпурсиро тавзеҳ дода, аз хусуси вазифаҳои навбатӣ изҳори ақида намуданд, ки аз натиҷаҳои он бармеояд.

Раъйпурсӣ бо муташаккилӣ ва рӯҳбаландӣ гузашт, ки ба он омилҳои зерин мусоидат намуданд. Пеш аз ҳама тамоми асосҳои ҳуқуқии раъйпурсӣ аз нав дида баромада, таҳрир гардиданд. Ба як қатор санадҳои қонунгузорӣ тағйироту иловаҳо дохил карда шуданд. Масъалаҳои ба раъйпурсӣ гузошташуда возеҳу аниқ буданд. Комиссияи марказии интихобот, комиссияҳои ҳавзагиву қитъавӣ оид ба гузарондани раъйпурсӣ, аъзоёни гурӯҳи ташаббускор хуб кор карданд.

Акнун саволи ҳаққонӣ бармеояд: раъйпурсӣ гузашт, мо аз он чӣ гуна сабақ бардоштем ва ин тадбири муҳими сиёсӣ моро ба чӣ водор месозед?

Аввало, раъйпурсӣ бе ягон фишороварӣ ба шаҳрвандон гузашт. Мо аз паи рақамҳо надавидем, барои азму иродаи худро озодона изҳор кардани шаҳрвандон кулли шароитро фароҳам овардем. Ба ин нигоҳ накарда, ба саволи якум 6,35 фоиз, ба саволи дуюм 8,22 фоизи шаҳрвандон муқобил овоз доданд. Ва он гувоҳ бар ҳамин мебошад, ки раъйпурсӣ дар пойгоҳи талаби усулиятҳои демократӣ гузашту одамон азму иродаи худро озодона ва холисона баён карданд. Аз ин рӯ чун давраи салтанати Шӯроҳо натиҷаи сад фоиз қайд нагардид ва гувоҳ бар ҳамин мебошад, ки маданияти сиёсии мардуми мо ба дараҷае боло гашта, тасаввурашон дар хусуси демократия бой гардидаасту дар ҷамъиятамон фикрҳои мухталиф ба миён омадаанд, ки таккони бузург баҳри пешрафти минбаъда мегардад. Вале як чизро набояд фаромӯш кард, ки қариб ду миллион нафар шаҳрвандоне, ки муқобил овоз додаанд, ин корро ба он мақсад кардаанд, ки онҳо тарафдори боқӣ мондани парлумони якпалатагӣ ва тағйир надодани мӯҳлати конститутсионии ваколати Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон мебошанд. Ин аз ҳамин гувоҳӣ медиҳад, ки мардум ба аҳамияти ҷамъиятиву сиёсии масъалаҳои ба раъйпурсӣ гузошташуда амиқан сарфаҳм рафта, чунин рафтор кардааст.

Баъдан, раъйпурсӣ бе ягон ҳаёҳуй, даъватҳои баландпарвоз гузашт, ки он ба чунин тадбирҳои салтанаи пештара хос буд. Баробари ин раъйпурсӣ қариб се сол пеш аз интихоботи навбатӣ гузашт ва имконият фароҳам меоварад, ки Конститутсия ва қонунҳои ҷориро аз нав дида баромада, тағйироту иловаҳои даркориро шомил гардонем.

Натиҷаи раъйпурсӣ аз ҳамин гувоҳӣ медиҳад, ки дар мамлакатамон ба шаҳрвандон шароит барои гузарондани интихобот ва раъйпурсӣ, ҳамчунин баланд гаштани маданияти ҳуқуқӣ, фаъолнокии сиёсии шаҳрвандон фароҳам оварда шудааст. Кор бошад, он аз камбудиҳо ҳам холӣ нагардиданаш ҳолати муқаррарист. Ҳангоми гузарондани раъйпурсӣ ба камбудиҳои ҷузъӣ роҳ гузошта шуд вале он маънии бар хилофи қонун гузаштани онро ифода намекунад. Инро назоратчиёни хориҷӣ ҳам эътироф намуданд. Ва яке аз камбудиҳо ба иштироки назоратчиёни маҳаллӣ вобастагӣ дорад. Аз он ҷумла, дар раъйпурсӣ беш аз ду ҳазор нафар назоратчиёни маҳаллӣ иштирок намуданд, ки қисми зиёди онҳоро намояндагони мақомоти худидораи шаҳрвандон ташкил дод. Вале дар ин тадбири муҳими сиёсӣ иштироки назоратчиёни ҳизбҳои сиёсӣ, ташкилоту иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ суст буд. Масалан, аз ҳизбҳои сиёсӣ ҳамагӣ 451 назоратчӣ иштирок намуд. Намояндагони воситаҳои ахбори оммавӣ, Ҷунбиши ҷамъиятии ҷавонони «Камолот» башумур буданд.

Ҳамчунин зикр гардид, мувофиқи азму иродае, ки халқ баён кард, ба вакилони халқ лозим меояд иҷрои корҳои зиёди қонунбарориро таъмин созанд, ки мебояд ба такмили санадҳои қонунгузории дахлдор нигаронда шаванд. Барои бомуваффақият амалӣ гардондани вазифаи мазкур дар назди Кумитаи Олий Маҷлис оид ба қонунбарорӣ ва масъалаҳои судиву ҳуқуқӣ гурӯҳи корӣ созмон ёфтааст, ки ба мониторинги амалияи ҷаҳонӣ дар ин соҳа ва таҳияи консепсияи парлумони дупаталагӣ шурӯъ намудааст.

Хуллас, корҳои зиёде дар пешанд ва зарур аст, ки мазмуну моҳияти раъйпурсӣ, натиҷаҳои он дар байни халқ васеъ маънидод карда шавад. Лозим аст тавзеҳ дода шавад, ки раъйпурсӣ имконияти калонро дар бобати дар қонунҳо акс ёфтани азму иродаи халқ, ба вуҷуд овардани мақомоти ҳокимияти давлатӣ бо назардошти фикру мулоҳизаҳои он, сохтмони ҷамъияти демократии ҳуқуқбунёд фароҳам овард.

Паёмнигорон ба саволҳои худ посух гирифтанд.

Т. ЭҲСОН.

Шарҳи рӯзнома

Мавсими пурмасъулият фаро мерасад

Хунукии қаҳратуни зимистонро алҳол ҳавои гарм иваз карда, рӯзҳо оҳиста-оҳиста дароз мешаванд. Дар қиру ёнаҳо сабзаҳо дамидаанд, дар баъзе маҳалҳо дарахтони бодом саросар ба гул фаро гирифта шудаанд ва он аз ҳамин далолат медиҳад, ки баҳор-фасли кишту кор фаро мерасаду бояд деҳқон ғами ҳосилиояндаро хӯрад.

Акнун саволи ҳаққонӣ ба миён меояд: пахтакорону ғаллакоронамон, ки дар ду соли охир оқибатҳои гарони камчинии обро аз сар гузаронданд, ба душвориҳои табиат меҳнати зарбдорона, таҷрибаи бои худро мақобил гузошта, ҳар сол ҳосили фаровон ба даст меоваранд, ба мавсими имсолаи кишту кор чӣ гуна тайёрӣ дидаанд, тадбирҳои тирамоҳиву зимистониро чӣ тавр дар амал татбиқ мекунанд?

Маълум аст, ки ба тадбирҳои тирамоҳиву зимистонӣ шудгори замин, таҳту ҳамворкунии қитъаҳо, ба мавсим омода сохтани техникаи кишту кор, тухмӣ, нуриҳои маъданиву пору, тоза кардани ҷӯю заҳбурҳо шустани шӯрии замин, озуқонидану бо нуриҳои маъданиву маҳаллӣ, таъмин кардан, обмонӣ ба ғаллазор ва ғайра иборат аст.

Аз маълумотҳое, ки аз Вазорати кишоварзиву хоҷагии об расидаанд, маълум мегардад, ки баҳодурони саҳрои ҷумҳурият ба мавсим пухта тайёрӣ мебинанд. То аввали моҳи феврал кулли тадбирҳои тирамоҳиву зимистонӣ анҷоми худро ёфта, натиҷаҳо дар ин бобат нисбати солҳои пешина хеле хуб аст. Аз он ҷумла, дар байни ноҳияҳо меҳнаткашони ноҳияи Олтинкӯли вилояти Андиҷон аввалин шуда аз хусуси тайёр буданашон ба маъракаи кишту кор мужда расонданд. Меҳнаткашони ноҳия то ҳол 6544 гектар замин, ба миқдори зарурӣ пардаи сунъиро, ки барои кишти пунбадона зарур аст, 377 тонна тухмиро ба мавсим тахт карда мондаанд.

Умуман дар ҷумҳурият корҳо дар бобати тайёр кардани замин ба кишту кор нисбати солҳои пешина суръати баланд пайдо кардаанд. Алҳол дар тамоми хоҷагиҳои пахтакори ҷумҳурият беш аз 70 фоизи замини кишткунанда тахту ҳамвор гардидааст. Ҳарчанд ин нишондиҳандаи бад набошад ҳам, вале дар ин бобат деҳқонони вилоятҳои Тошканд, Намангон аз сафи ақибмондагон ҷо пайдо кардаанд.

Тозаву «лучкунӣ» ва бо дору фаро гирондани маводи кишт ҳам нисбати солҳои пешина бо суръати баланд давом дорад ва нишондиҳандаи умумӣ дар ҷумҳурият дар ин бобат мутобиқан ба 100,83 ва 77 фоиз баробар аст. Супоришро дар бобати «лучкунӣ»-ву ба мавсим тахт кардани пунбадона вилоятҳои Бухоро, Қашқадарё, Самарқанд пурра ба иҷро расондаанд ва тухмӣ алҳол дору карда, ба хоҷагиҳо роҳ пеш мегирад.

Бо нуриҳои маъданӣ ва поруи маҳаллӣ таъмин кардани киштзор нисбати солҳои пешина як қатор қафо мондааст. Ба фикри мутахассисон маҳз сари вақт бо нуриҳои маъданӣ ва поруи маҳаллӣ таъмин накардани киштзор якҷоя бо камчинии об ду соли охир сабаби паст шудани ҳосили пахта мегардад. Ҳангоми шудгори тирамоҳи ба 287,7 ҳазор гектар, ки ҳамагӣ беш аз 30 фоизи майдони кишти умумии пахтаро ташкил медиҳад, нуриҳои калийдору азотдор андохта шудааст. Ба саҳро пошидани поруи маҳаллӣ ҳам табъи дил нест. Ва ин нишондиҳанда то аввалли моҳи феврал ба 52,5 фоизи супориш баробар асту халос. Дар ин бобат деҳқонони вилоятҳои Сурхондарё, Сирдарё, Ҷиззах, Тошканд, Қашқадарё, Навоӣ бо ду по меланганд.

Дар айни замон барои суръати баланд пайдо кардани кишт нақши техникаи хуб аз таъмир баромада, хушсифат тайёр кардани маводи кишт низ калон мебошад. Алалхусус тахт намудани пардаи сунъӣ низ аҳамияти калон дорад. Чунки имсол дар саросари ҷумҳурият ба беш аз 300 ҳазор гектар пунбадона дар зери пардаи сунъӣ кошта мешавад, ки онро ҳамчун технологияи андиҷониён ҳар як сокини ҷумҳурият ба хубӣ медонад. Аввал моҳи март бо ин усул кишт гузаронда мешавад. Ба ҳамин мақсад то ҳоли ҳозир 5600 тухмипошак ва 6538 тонна пардаи сунъӣ тахт гардидаасту имконият медиҳад, ки тадбири мазкур сари вақту хушсифат гузаронда шавад.

Каме нарм шудани ҳаво ва тафсидани офтоби ғаллакоронамонро ҳам водор сохт, ки филфавр барои амалӣ гардондани тадбирҳое шурӯъ, ки кунанд, дар бобати зиёд шудани ҳосили ғалладона нақши калоне мебозад. Ва он пеш аз ҳама бо гузоштани оби навбатӣ ва озуқонидан бо нуриҳои маъданиву поруи маҳаллӣ яъне озуқонидан алоқаманд мебошад. Ва ин тадбир алҳол муташаккилона гузаронда мешавад.

Баробари ин баҳодурони саҳрои ҷумҳурият ба тоза кардани ҷӯю заҳбурҳо, тартиб андохтани шабакаҳои обёрикунии болопӯшидаи дохилаву байнихоҷагӣ, дигар иншоотҳои обёрикунӣ шурӯъ карданд ва хуб медонанд, ки сари вақт амалӣ гардондани ин корҳо пеш аз ҳама барои сабук кардани муаммоҳое мусоидат мекунад, ки бар асари камчинии об ба миён омаданашон мумкин аст. Ғаллакорон барои аз поймолкунӣ нигоҳ доштани ғаллазор ҳам тадбирҳои муфидро андешидаанд ва аз ҳамин сабаб ҳодисаи поймолкунии ғаллазор нисбати солҳои пешина аз ҷиҳати фоиз кам рух додааст.

Мисолҳои мазкур гувоҳӣ медиҳанд, ки деҳқононамон ба мавсими пурмасъул бо тайёрии пухта меоянд ва он яке аз омили муҳим дар бобати ба даст овардани ҳосили фаровон хоҳад гардид.

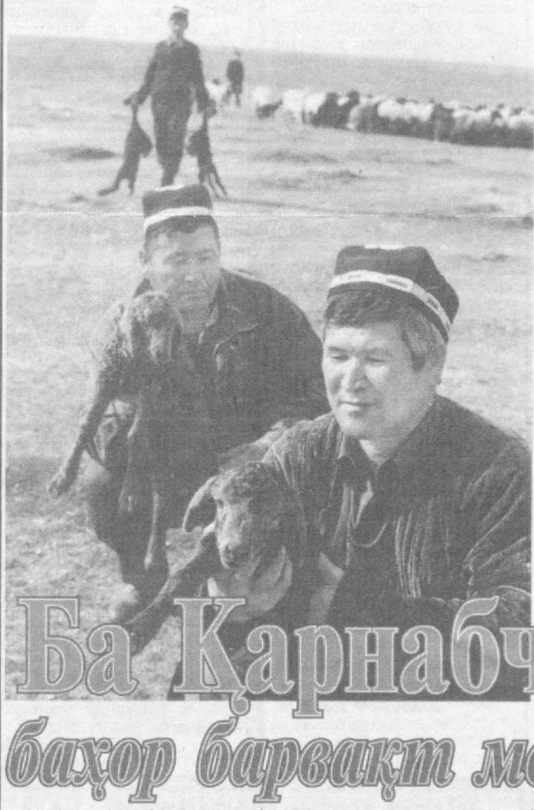

Ба Қарнабчӯл баҳор барвақт меояд

Ноҳияи Нурободи вилояти Самарқанд яке аз маҳалест, ки душворгузар ва шуғли асосии меҳнаткашони онро чорводорӣ ташкил медиҳад. Яъне онҳо аз паи чорвопоӣ нони ҳалол мехӯранд. Чорвои ноҳия асосан дар Қарнабчӯл мечарад. Алҳол дар ин дашт 113 ҳазору 626 сар чорвои ноҳия парвариш меёбад, ки 82 сарашро барраҳо ташкил медиҳанд.

Ноҳияи мазкур аз як тараф бо вилояти Қашқадарё ва аз тарафи дигар бо вилояти Навоӣ ҳамсарҳад буда, чорводору хоҷагиҳои номдореро молик аст, ки бо комёбиҳои калони меҳнатии худ ҳамагонро дар ҳайрат мегузоранд. Яке аз онҳо хоҷагии ширкатии «Саҳоба ота» мебошад, ки қиру ёнаҳои зиёде чарогоҳи асосӣ барои чорвоянд. Ва майдони умумии чарогоҳҳои хоҷагӣ аз сад ҳазор гектар зиёд аст.

Хоҷагии ширкатии «Саҳоба ота» ба чорводорӣ махсусонида шудааст. Он хоҷагии номдор дар ҷумҳурият ягона пешсаф ба ҳисоб меравад ва дар ин бобат хизмати раиси пештараи он, чорводори шоистаи Ҷумҳурияти Ўзбекистон, марҳум Тӯхтамуродбобо Усанов калон аст.

«Касби падар беҳ аз мулки падар» гуфтагӣ барин фарзанди калонии марҳум раис Раҳимузоқ Усанов ҳам пешаи падарро давом дода, бо чорводорӣ машғул гардид, ном баровард. Ва аҳли хоҷагии мазкур ӯро якдилона раиси хоҷагии «Саҳоба ота» интихоб намуданд.

— Аз меҳнати зарбдоронаи чорводоронамон ҳамагон хурсанд ҳастанд, — мегӯяд Раҳимузоқ Усанов. — Аз зимистон чорворо беталаф мебарорем. Ва он самараи тайёрии ҳамаҷонибаамон аст. Чунки то оғози зимистон ғами чорворо мехӯрем. Ба қӯтану отарҳо хӯроки заруриро захира менамоем. Аз он ҷумла, ба ҳозир кардани хӯроки омехта, коҳу хошок диққату эътибори калон медиҳем. Дар айни замон маъракаи наслгириро марҳила ба марҳила мегузаронем. Алалхусус дар отарҳои гарм ин усул самараи баланд мебахшад.

Отарҳои хоҷагиро давр зада, комёбиҳои чорводоронро бо чашмони хеш муоина карда, ба он боварӣ ҳосил кардем, ки дар ин ҷо ҳақиқатан меҳнати зарбдорона ҳукм меронад, тамоми тадбирҳо сари вақт ҷомаи амал мепӯшанду ба натиҷаҳои баланд мусоидат менамоянд. Тадбиргарӣ, ташаббускории чорводорон даст медиҳад ва дар ин бобат намуна будани худи раиси хоҷагӣ бисёр чизро ҳал мекунад.

Оре, хунукии қаҳратуни зимистон паси сар мешавад. Нишонаҳои баҳор дар Қарнабчӯл пайдо мегарданд. Ва он аз ҳамин гувоҳӣ медиҳад, ки чун ҳарсола ба дашти мазкур баҳор боз барвақт меояду ба он тайёрии ҷиддӣ дидан лозим меояд.

Алҳол тамоми чорводорон, алалхусус, ҷӯпонон аз паи ба даст овардани барраҳои солим, афзун гардондани маҳсулдеҳии чорвоянд. Барои ба чарогоҳи тобистона баровардани чорво ҳозирӣ мебинанд. Барои меҳнату истироҳати чорводорон кулли шароит фароҳам оварда мешавад.

Чарогоҳҳои хоҷагии ширкатиро муоина карда, боз як бор ба он боварӣ ҳосил мекунед, ки ҳар як ваҷаб хоки мамлакатамон ба зар баробар асту танҳо меҳнати зарбдоронаи ҳар кадом барои афзун гардондани комёбиҳо омили асосӣ ба ҳисоб меравад.

Дар сурат: сарвари шӯъба **Суюн ТУРДИНИЁЗОВ** ва сардори бригада **Суннат УСАНОВ** дар чарогоҳ.

Матн ва сурати
Т. НОРҚУЛОВ. (ЎзА).

Панҷ соли АБЭӮ

Анҷумани байналмилалии экспедиторони Ўзбекистон (АБЭӮ) ба қарибӣ панҷсолагии таъсиси худро ҷашн гирифт, ки дар он меҳмонон аз Қазоқистон, Русия, Эрон, Шветсария ва дигар кишварҳои ҳамкори онҳо ҳузур доштанд.

Имрӯз АБЭӮ на танҳо корхонаву ширкатҳои боркаши автомобилиро муттаҳид месозад, балки бо дархости миҷозон онҳо аз тариқи ҳавову об ва роҳи оҳан низ борҳоро ба манзил мерасонанд.

— Ман фикр мекунам, ки дар панҷ сол мо корҳои зиёди калонмиқёсро анҷом додем, ки на ҳар як чунин анҷумани дигар онро ӯҳда карда метавонад, — гуфт дар нишасти матбуотии ҷашнӣ раиси кулли АБЭӮ Ҳаким Матчонов. — Ба ғайр аз ин ки мо борҳоро ба нуқтаи муайян мерасонем, бароямон чӣ гуна ва дар чӣ мӯҳлат ба ҷои муқарраршуда расонданашон низ муҳим мебошад. Аз ин рӯ, фаразан, барои ба Урупо бурдани бор аз ҷумҳурӣ аз тарафи Туркманистон — Эрон то Бандари Аббос нисбат ба роҳи шимол аз тариқи Русия ва дигар кишварҳо ҳам дар муддати кӯтоҳ ва ҳам арзон тамом мешавад.

АБЭӮ имрӯз бори асосии башардӯстонаро аз Тирмиз ба Афғонистон мебарад ва ин корро онҳо аз тариқи об анҷом медиҳанд.

— Аз аввали сол то ҳол бештар аз 12 ҳазор тонна борро аз роҳи об ба тарафи Афғонистон бурдем, — мегӯяд Шӯҳрат Расулов — сарпарасти бандари обии «Тирмиз». — Дар ихтиёри мо 9 адад баржа мавҷуд аст, ки ҳар яки он дар як дафъа то 1700 тонна бор мекашад.

АБЭӮ дар арафаи ҷашни панҷсолагии худ барои беҳтарин экспедиторони худ мукофоти махсус таъсис намудааст, ки онро «Нилуфар» номидаанд, ки аз 300 грамм нуқраи соф рехта шудааст.

Аз тараддуд ва кайфияти раёсати АБЭӮ равшан мегардад, ки онҳо ҷашни панҷсолагии худро воқиан бо рӯҳияи хуби корӣ ва дастовардҳои шоиста пешвоз гирифтаанд.

Т. МИРҲАЁЕВ.

Муҳокимаи лоиҳаи қонун

ФИШАНГИ МУҲИМ

Суғурта ва фаъолияти суғуртавӣ дар ҳамаи соҳаҳои хоҷагии халқ аҳамияти калон дорад ва онро одатан фишанги муҳими пешравӣ ва суръатфизой мепиндоранд. Чунки бо суғурта фаро гирифтани соҳаҳо имконият медиҳад, ки онҳо аз ҳодисаҳои нобаҳангом, талафоти пешбинигардида ҳифз гарданд, таваккалкорӣ ҳам натиҷаи матлуби худро бахшад.

Одатан мо суғурта гуфта он чизро мефаҳмем, ки ягон амвол, чизу чора бо он фаро гирифта мешавад. Дар асл бошад, майдони фаъолияти он доманадор буда, пеш аз ҳама иқтидори ҳифозавиро аз ягон ҳодисаи нобаҳангом молик мебошад.

Барои он ки суханонамон хушку холӣ набароянд, як мисол меоварем. Маълум аст, ки 11 сентябри соли гузашта дар Амрико амалиёти террористӣ амалӣ гардонда, хонаи тиҷоратии ҷаҳонӣ ба хок яксон гардид. Талафот дар ин бобат 80 миллиард долларро ташкил дод. Аз хабарҳои расонаҳои ахбори оммавӣ маълум мегардад, ки 60-70 миллиарди онро ташкилотҳои суғуртавӣ мепардозанд ва он, албатта, ба ҳукумати Амрико то андозае нафаси осударо мебахшад. Ва, албатта, ин ҳодисаест, ки баъзан рух медиҳад. Вале дар ин ҳаёту зиндагонӣ ҳодисаҳое рух медиҳанд, ки зарари калон мерасонанду оқибати гарон оварданашон мумкин аст. Масалан, обпахшкунӣ, сӯхтор, заминларза, боду тӯфони сахт ва дигар ҳодисаҳои табиӣ тез-тез рух медиҳанд ва зарари калони моддиву маънавиро мерасонанд. Дар чунин вазъият пеш аз ҳама барои раҳой ёфтан аз ин ҳолати душвор ташкилотҳои суғуртавӣ дасти мадад дароз мекунанд. Ва мо борҳо шоҳид бар он гардидаем, ки ташкилотҳои суғуртавӣ чӣ ба шахсони ҳуқуқӣ ва чӣ шахсони ҷисмонӣ дасти мадад дароз кардаанд.

Аз ин рӯ дар бисёр мамлакатҳо суғуртаро ба намуди фаъолияти иқтисодӣ шомил гардонда, ба ривоҷу равнақи он диққату эътибори калон медиҳанд. Аз он ҷумла, дар давлати мустақили мо ҳам ба ин масъала аҳамияти аввалиндараҷа дода мешавад. Ба он лоиҳаи Қонунро «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» дохил кардан мумкин аст, ки дар иҷлосияи ҳафтуми Олий Маҷлис даъвати дуюм аз тарафи вакилони халқ дар қироати аввал маъқул дониста, ба муҳокимаи умумихалқӣ пеш гузошта шуд.

Агар лоиҳаи қонунро бодиққат таҳлил намоед, дар он сурат пай мебаред, ки шакли аз ҳама оммавии суғурта навъҳои амволӣ ва шахсӣ мебошанд. Бисёр вақт онро ҳамчун шакли суғуртаи ихтиёрона тавзеҳ медиҳанд. Ва он дарҳақиқат ихтиёрона мебошаду як қатор имтиёзҳоро пешбинӣ намудааст ҳамаи он дар лоиҳаи қонун ифодаи худро пайдо кардаанд.

Дар лоиҳаи қонун зикр ёфтааст, ки субектҳои суғурта суғуртакунанда ва суғурташаванда мебошанд. Ва ин амалия баъди ба имзо расидани шартномаву гузарондани маблағи муайян ҳукми қонуниро пайдо мекунад. Ба имзо расондани шартномаву хусусиятҳои он бо гапҳои умумӣ баён шудаанд. Аз ин рӯ агар дар лоиҳа ба имзо расондани шартнома, шартҳои он дар боби алоҳида ҷой дода, талабҳои мушаххас пеш гузошта шаванд, нуран аъло нур мегардид. Зеро бидуни шартнома амалӣ гардондани фаъолияти суғуртавӣ як қатор муаммоҳо ва мураккабиҳоро ба вуҷуд оварданаш муқаррар аст.

Баъдан лозим аст, ки дар бобати такмили бозори суғурта ҳам бештар фикрҳо баён карда, он дар боби алоҳида ҷойгир гардад. Дуруст аст, ки мафҳумҳо дар бораи бозори суғурта дар доираи ҷумҳурият, шаҳру вилоят, ноҳияҳо маълумотҳо дода шудаанд. Вале дар хусуси бозори суғуртаи ҷаҳонӣ ва иштироки ташкилотҳои суғуртавии ҷумҳурият дар он иншо наёфтаанд. Он бошад, ба андозаҳои ҷаҳонӣ мувофиқат накардани лоиҳаи қонунро нишон медиҳад. Ва он дар лоиҳаи қонун ифодаи худро пайдо карданаш лозим аст.

Дар лоиҳаи қонун дар фаъолияти суғуртавӣ нақши суғуртакунӣ ва азнавсуғуртакунӣ нишон дода шудаанд ва ҳамчун мафҳум боқӣ мондаанд. Мебояд он тавзеҳи ҳамаҷониба пайдо карда, такмулӣ бахшидани он ба фикри мушаххас тавзеҳ дода шавад.

Дар лоиҳаи қонун мафҳумҳои якхела дар шаклҳои мухталиф баён шудаанд ва мебояд як хел ифода ёбанд. Масалан, дар баъзе моддаҳо брокери суғуртавӣ, дар баъзеяшон агенти суғуртавӣ баён шудаанд. Агар байни онҳо фарқ бошад, дар он сурат ин фарқиятро баён кардан ҳам ба бисёр ҷиҳат ба пухта тайёр шудани он мусоидат мекард. Соҳаву навъҳои суғурта ҳам ҳамаҷониба тавзеҳ дода мешуданд, нуран аъло нур мегардид.

Боз лозим меояд, ки дар бобати иҷборан суғурта кардани хафву хатари экологӣ фикрҳо баён гарданд. Ва ҳамаи ин фикру мулоҳизаҳо барои такмили лоиҳаи қонун оварда дар оянда барои ба вуҷуд овардани Кодекси суғуртавӣ асоси муҳиме мегардид.

Салтанат УМРЗОҚОВА,
магистри Донишкадаи молияи Тошканд.

Мавзӯи муҳими рӯз

Осудагӣ аз андозсупорист

Андозситонӣ аз мошинҳои хусусӣ мувофиқи қарори Девони Вазирони Ӯзбекистон (31.XII.2001) аз якуми январи соли ҷорӣ ба шакли дигар гузашт. Ин чӣ гуна шакли андозгундорӣ аст? Ба ин гуна суолҳо ва доир ба охирин қарори Олий Маҷлиси Ӯзбекистон дар бобати кам кардани ҳадди аксари андоз аз шахсони ҷисмонӣ дар мусоҳиба ба хабарнигори «Овози тоҷик» сардори Садорати андоз аз захираҳо ва моликияти шахсони ҷисмонии Кумитаи давлатии андози ҷумҳурӣ, мушовири дараҷаи якуми хизмати андоз Раҳматулло ИСОМАТОВ ҷавоб медиҳад.

— Соҳибони воситаҳои нақлиёти хусусӣ мегӯянд, ки аз якуми январи соли 2002 нархи бензин ва дигар воситаҳои сӯзишворӣ барои мошинҳо боло рафтааст. Аммо тавре ки ходимони Кумитаи давлатии андоз тасдиқ менамоянд, ин иловапулӣ на барои бензин, балки андози мошин аст.

— Бояд равшан намоям, ки нархи бензин боло нарафтааст. Аммо аз якуми январи соли ҷорӣ барои бензини №76 ронандагони мошинҳои хусусӣ ба ҷои ба як литр 180 сӯм пардохтан 200 сӯм мепардозанд. Аз газе, ки ба ҷои сӯзишворӣ соҳибони автомобилҳо истифода мекунанд, бар замми нархи аслии ҳар кг. боз 17 сӯм иловатан мепардозанд. Чунин бояд фаҳмида шавад, ки андоз ба нархи бензин зам карда мешавад. Ва мувофиқи қарори Девони Вазирон аз аввали соли нав андоз аз мошинҳои шахсӣ на барои вуҷуд доштанаш, балки барои ҳаракаташ ситонда мешавад. Азбаски нақлиёти автомобилӣ мисли дигар василаҳо аз навъи моликият маҳсуб мегардад, аз онҳо андоз ситонда мешавад.

Чандин афзалияти шакли нави андозситонӣ вуҷуд дорад, ки пеш аз ҳама барои мошине, ки дар хона ва ё гараж моҳҳо ва ҳатто солҳо нофаъол хоб меравад, соҳибаш андоз нахоҳад супурд. Пештар мошин кор кунад ва ҳам кор накунад, аз соҳибаш «нон» мехост, яъне водор мекард, ки барои мошиндорӣ ба буҷаи давлат пул пардозад. Ҷиҳати дигари хубии қарор — минбаъд аз мошин вобаста ба чанд «қувваи асп» баробар будани муҳаррики он андоз гирифта намешавад. Хуллас, соҳиби мошин чӣ қадар зиёд савори он шавад, ҳамон қадар андози зиёд мепардозад. Бо суханони дигар бигӯем, ки акнун андоз на барои мошин, балки барои истеъмоли бензин супурда мешавад.

Аммо мошинҳоеро, ки барои солҳои пешин андоз напардохтаанд, аз рӯи қоидаи собиқ онро мепардозанд.

— Дар охирин маҷлиси даъвати дуюми Олий Маҷлиси Ӯзбекистон, ки декабри соли гузашта барпо шуд, намояндагони халқ барои 3 фоиз кам кардани ҳадди аксари андоз аз шахсони ҷисмонӣ овоз доданд. Дар ин қарори Олий Маҷлис боз чӣ гуна навовариҳо ба сохтори андозгундорӣ дохил карда шуд?

— Дар ин маҷлис се дараҷаи андоз аз даромади шахсони ҷисмонӣ муқаррар карда шуд: 13,23 ва 33 фоиз. Тавре ки мебинем, ҳадди аксари андоз аз 36 фоиз ба 33 фоиз поён оварда шуд ва ҳадди ақалли он 13 фоиз таин гардид. Ин бори дигар нишон медиҳад, ки намояндагони халқ дар парлумон сол то сол ҳадди аксари андози шахсони ҷисмониро кам мекунанд. Соли 2000 бошад, ин рақам ба чаҳор пункт кам карда шуда буд.

Як нуктаи муҳими тарзи андозгириро равшан намудан мехоҳам. Андози 33 фоизӣ маънои онро надорад, ки аз ҳамаи даромади ин тоифаи аҳолӣ ба чунин миқдор молиёт боз гирифта мешавад. Ҳар як нафар маошхӯр медонад, ки аз ҳадди ақалли музди меҳнат, яъне 3 ҳазору 430 сӯм, умуман андоз гирифта намешавад. Ва агар ин ҳадди ақалли музди шаҳрванди меҳнатӣ то чор баробари он афзояд, аз он 13 фоиз ситонда мешавад. 23 фоиз андоз аз он ҳаҷми музди кор гирифта мешавад, ки агар аз панҷ то нӯҳ баробари ҳадди ақалли музди меҳнат маош мегирифта бошад. Ҳаҷми даромади (маоши) шаҳрванд агар аз нӯҳ баробари ҳадди ақалли музди меҳнат боло бошад, танҳо дар он ҳолат 33 фоиз андоз медиҳад. Яъне аз ҳар ҳаҷми ин маблағи бадастовардаи шаҳрванд (агар он чор баробар бештар аз ҳадди ақалли музди кор бошад) дар алоҳидагӣ андоз ситонда мешавад. Ба ин маънӣ як нафар аз як моҳона имкон дорад ҳам 13, ҳам 23 ва ҳам 33 фоиз андоз супорад. Ва ҳамин шакли андозситониро тарзи прогрессивӣ меноманд.

Чунин қарор бо мақсади ҳарчӣ самимона муносибат намудани он тоифаи аҳолии мамлакат, ба низоми андозғундорӣ ки, нисбатан маоши бештарро соҳибанд, содир шудааст. Аммо дар ҳар сурат дар ҷумҳурӣ ҳадди аксари аҳолӣ ба дараҷаи таносуб ба 13-23 фоизи андоз моҳона (даромад) доранд. Дигар ин ки дар сатҳи мамлакат воридот аз андози шахсони ҷисмонӣ ба буҷа нисбат ба дигар соҳаҳо эҳсосшаванда нест.

Дар пункти дигари ин қарор, ки ба соҳибимтиёзони иштирокдорони ҷанги ҷаҳонӣ ва баробарҳуқуқони онҳо алоқа дорад, низ навоварӣ ба амал омад. Минбаъд ба онҳо мувофиқи хоҳишашон на сафари ройгон ба ҷойҳои ҷангии онҳо ва 20 литр бензини бепул, ки аз он истифода кардан намехоҳанд, кӯмаки амалӣ расонда хоҳад шуд. Ин кӯмакҳо аз тариқи Бунёди «Маҳалла» ва ҷамъомади худидораи маҳалҳо ба ин тоифаи аҳолӣ расонда мешавад.

Дар қарори парлумони кишвар ба низоми андоз инчунин баъзе навовариҳо дохил карда шуданд. Ин дахл дорад ба андози моликиятҳои хусусӣ, ки ҳаҷми он аз ҳафт ба панҷ поён оварда шуд, яъне ду пункт кам карда шуд. Тағироте, ки ба корхонаҳо шароити муносибтарро ба вуҷуд овард, аз 0,15 ба 0,07 фоиз кам кардани пенияи пардохтҳои андоз мебошад. Собиқ корхонаҳо барои ҳар як рӯзи дер пардохтани андоз 0,15 фоиз ҷарима (пения) медоданд, ки манфиати онҳо ва коргаронаш ба инобат гирифта шуда, он ба 0,07 фоиз коҳиш ёфт. Фикр мекунам, ин тағирот ба нафъи аҳли корхона мебошад, ки онҳо бештар на бо иллати корхонаи худ ба ҷарима дучор мешаванд. Дар шароити имрӯз, ки корхонаҳо ва идораву муассисаҳо дар додугирифт ва муомилоти молӣ сари вақт бо ҳам ҳисобу китоб карда наметавонанд, ҷарима намудани корхонаи бегуноҳ аз адолат нест. Тасаввур намудан осон аст, ки фаразан, як корхонаи истеҳсолӣ маҳсулоти худро ба шарики (харидори) худ фурӯхт ва сари вақт пулашро рӯёнда натавонист. Дар натиҷа корхонаи истеҳсолӣ на андози худро сари вақт пардохта тавонист ва на, болокорӣ, қарзашро (маошаш) аз коргаронаш канда тавонист. Дар натиҷа ба ин гуна корхонаҳо ҷабр мешавад.

Аз даромади иловагӣ новобаста аз миқдори он ҳадди ақалли андоз, яъне 13 фоиз ситонда мешавад. Дар сурате ки шаҳрванд аз чандин ҷой маош ва ё даромади иловагӣ дошта бошад, ба кумитаи андози маҳалл ё ноҳияи худ омада, дар ин бобат маълумот (декларатсия) бояд диҳад, ки ин маъмулан ҳар сол то якуми апрел барои соли гузашта анҷом дода мешавад. Ҳамин тариқ, аз чунин шахсон аз тамоми даромади солонааш ҷамъулҷамъ андоз гирифта мешавад. Агар андозсупоранда аз ин муддат дер кунад, ҷарима андохта мешавад. Аз ин рӯ ҳоло айни вақти декларатсияпуркунӣ аст, ки ҳар як шаҳрванд онро бояд қарзи худ донад, ки он ҳатто касро осудагиву тасаллӣ мебахшад.

Мусоҳиб
Тоҷибой ИКРОМОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик»

Бисёртар кор кардан лозим!

(Рӯзи мактабҳо дар ноҳияи Шофиркон)

Маълум аст, ки дар вилояти Бухоро ҳар моҳ рӯзи душанбеи ҳафтаи сеюм рӯзи мактабҳо шуморида шуда, ҳамон рӯз падару модарон, роҳбарону тадбиргарон, фермеру собиқадорон, хуллас хурду калон ба мактаб меравнд.

Онҳо бо баробари шиносой бо вазъи таълиму тарбия аз муаммою норасоиҳои даргоҳи илм шинос шуда, баҳри бартараф намудани камбудиҳо чораю тадбир меандешанд.

Таҷрибаи сесола гувоҳӣ медиҳад, ки ба шарофати «Рӯзи мактабҳо» пеш аз ҳама шароити моддии таълимгоҳҳо беҳтар мегардад, ғамхорию маблағгузорӣ, хайру эҳсони ҳомиён беш аз ҳарвақта меафзояд.

Ҳар моҳ бо навбат ба ноҳияи ҷудогона ташриф овардани роҳбарон бо сардории ҳокими вилоят ранги одатро гирифтааст.

21 январи соли ҷорӣ, бегоҳӣ дар маҷлисгоҳи ҳокимияти ноҳияи Шофиркон дар ҷамъомади васеъ ба муносибати ҷамъбасти рӯзи мактабҳо иштирок намудани ҳокими вилоят бори дуюм аст.

Дар толори маҷлисҳо ҷои холӣ набуд. Бо баробари мутасаддиёни мактабу маориф ин ҷо ташриф овардани намояндагони касбу кори гуногун бори дигар собит менамуд, ки масъалаи тарбияи насли наврас кори умумихалқист.

Ҷамъомадро чун одат ҳокими вилоят, депутати Олий Маҷлис Самоиддин Ҳусенов кушод.

— Шофиркон зодгоҳи муаллифи «Орифнома» Хоҷа Орифи Моҳитобон ва диёри орифон аст. Имрӯз низ пайравони академики шодравон Иброҳим Мӯъминов ин ҷо ба воя мерасанд, — таъкид намуд ӯ.

Вай дар бораи аҳамияти «Рӯзи мактабҳо» таваққуф намуда, қайд кард, ки дар мамлакат низ ин тадбирро ҷонибдорӣ мекунанд. Бухорои Шариф бояд чун маскани олимону фозилон дар ин бобат мақоми махсус дошта бошад.

Дар ноҳияи Шофиркон як қатор корҳои ҷолиби диққат ба сомон мерасад, вале ҳанӯз ин ҷо бисёртар кор кардан лозим!

Ҳокими вилоят хабар дод, ки гурӯҳҳои корӣ қариб як ҳафта боз дар мактабҳои ноҳия фаъолият нишон дода, бо рафти корҳои таълиму тарбия, вазъи таълимгоҳҳо шинос шуданд. Вай пеш аз ба роҳбарони гурӯҳҳо сухан додан онҳоро водор намуд, ки бештар дар бораи камбудиҳо ҳарф зананд.

Сипас, сардори раёсати маорифи халқи вилоят Салим Мухторов дар бораи иҷрои қарори ҳокими вилоят дар ноҳия ахбор дод.

Аз ҷумла вай таъкид намуд, ки маорифи халқи ноҳияи Шофиркон мувофиқи таҳлилҳои ташхисӣ (диагностӣ) аз соли 1997 инҷониб дар вилоят ҷои аввалро ишғол мекунад. Аҳли маорифи ноҳия соли 2001 низ ба як қатор комёбиҳо ноил гардиданд. Падару модарон, роҳбарон ба мактабҳо кӯмак мерасонанд. Бо вуҷуди ин дар ноҳия оиди баъзе соҳаҳо ақибравӣ ба чашм мерасад. Маорифи халқи ноҳия аз ҷиҳати дастгирии ҳомиён дар вилоят дар ҷои ҳаштӯм аст. То рӯзи мактабҳо фақат чор таълимгоҳ ба манбаи газ васл гардида буд. Имрӯз шумораи онҳо ба 27 мерасад. Дар ин бобат ҳиссаи ҳомиён, идораи хизмати роҳ, хоҷагиҳои ширкатии ба номи Бобур, ба номи И.Мӯъминов, «Ҳайдаробод» эҳсос гардид.

Хоҷагии ҷамоавии ба номи М.Одилов (раисаш М.Шамсиев) синфҳоро таъмир намуда, 12 синфи навро омода сохт.

Соли гузашта 355 нафар хатмкунандагони мактабҳои миёнаи Шофиркон (19 фоиз) ба мактабҳои олӣ дохил шуданд. (32 нафар ба мактаби олии соҳаи кишоварзӣ).

Сарвари аҳли маорифи вилоят таъкид намуд, ки он роҳбарони мактабҳо, ки ақаллан ягон шогирдашон ба мактаби олӣ дохил нашудаанд, ҳуқуқи сардори маскани илм шудан надоранд. Имрӯз дар Шофиркон 58 мактаби миёнаи таълими умумӣ, як интернати махсус, як мактаб — интернати футбол фаъолият нишон медиҳад.Аз 58 мактаб 31-тояш замонавӣ, 27-тояш мосгардондашуда мебошад, ки хуб нест.

Дар 25 мактаб (43 фоиз) қубурҳои об ҳасту бас. Дар 22 мактаб толори варзиш, дар 24 маскани таълим маҷлисгоҳ, дар 5 таълимгоҳ ошхона нест.

Дар ноҳия ба 780 нафар талабаи бепарастормонда (2,4 фоиз) хӯроки бепул дода мешавад.

Дар баъзе мактабҳо кӯмаки ҳомиён ба номаш (5-10 ҳазор сӯм) дода мешавад. 13 ҳомӣ қарори ҳокими ноҳияро иҷро накардаанд.

Дар 58 мактаб 6240 нафар талабагони боиқтидор тарбия мегиранд, вале танҳо 344-тои онҳо стипендия мегиранд.

Дар ноҳия 187-ҳомӣ қайд гардида бошад ҳам, дар 30 мактаб компутер мавҷуд аст. Қисми зиёди он кӯҳна шудааст.

Мувофиқи қарори 202-юми ҳокимияти вилоят бояд мактабҳо соҳиби як гектар замин бошанд. Дар ноҳия аз 58 мактаб 37-тояш соҳиби қитъаи замин гардида буд. Баъзе хоҷагиҳои ҷамоавӣ замини додаашонро баргардонда гирифтаанд.

Фақат дар 22 таълимгоҳ духтурон мавҷуданд.

Аз баромади роҳбари гурӯҳ, ректори Донишкадаи тиббии Бухоро, профессор Р.Аҳмадов маълум шуд, ки дар 23 мактаб духтурони дандон кор мекунанд, вале танҳо дар 18 мактаб таҷҳизоти стоматологӣ (курсиҳо) вуҷуд доранд. Дар 16 мактаб катҳои тиббӣ нест.

Дар бисёр таълимгоҳҳо динамометр, асбобҳои ченкунии тиббӣ, ҷадвалҳои санҷиши чашм намерасад.

Дар мактабҳо ба назорати тиббии талабагон эътибор афзудааст. Бо вуҷуди ин байни наврасон бемориҳо аз қабили зоб (ғуррӣ) анемия (камхунӣ), кариес ва дигар бемориҳои эндокринологӣ зиёд мегардад. Норасоии йод (хусусан истеъмоли намакҳои бейод) таъсири манфӣ мерасонад.

Ҳокими вилоят сардухтури беморхонаи марказии ноҳия А.Остоновро ба минбар даъват намуда, оиди ислоҳи камбудиҳо бо чанд савол муроҷиат намуд. Вай ба мутахассисон, роҳбарон, ҳозирон бо ташвиш муроҷиат намуда, таъкид кард, ки наврасонояндаи мамлакати мост. Вақте, ки бемориҳои гуногун ба саломатии онҳо таҳдид мекунад, чӣ гуна тоқат кардан мумкин аст?! Бояд ҳатман чораю тадбирҳои зарурӣ дида шавад.

Раиси кӯмитаи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиши вилоят Р.Ҳайдарзода таъкид намуд, ки барои мувофиқи талаби замон гузаронидани машғулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ дар мактабҳо 25 намуд асбобу анҷомҳои варзишӣ лозим. Аз сабаби норасоии ин ҷиҳозҳо сифати дарсҳо таъби дил нестанд. Дар 24 мактаб сониянченкунак, дар 29 маскани илм майдончаи варзишӣ нест.

Бо вуҷуди ин дар ноҳия Мураббии шоистаи ҷавонони ҷумҳурӣ Аҳмад Худойбердиев барин омӯзгорони (устодони) пуртаҷриба фаъолият нишон медиҳанд.

Замоне шӯҳрати чапандозон (спроти асп) ва боксчиёни ноҳия (дар иттифоқи собиқ) берун аз ҳудуди мамлакат маълум буд. Бояд ин анъана аз нав эҳё гардад.

Дар ҷамъомад раиси шӯъбаи вилоятии ҳаракати иҷтимоии ҷавонон «Камолот» С.Шарофов, профессори Донишгоҳи давлатии Бухоро А.Ғуломов ва дигарон ба сухан баромада, ба саволҳои ҳокими вилоят ҷавоб доданд.

Ҳокими вилоят ба роҳбарон, мутасаддиён супоришҳои мушаххас дода, аз натиҷаи кор қаноатманд набудани худро таъкид намуд. Вай қайд кард, ки иқтидор, салоҳият ва имкониятҳои Шофиркон беҳамтост, бояд аз он оқилона ва самараноктар истифода бурда шавад.

Дар хотима ҳокими ноҳияи Шофиркон А.Раҳмонов ба меҳмонон миннадорӣ изҳор намуда, қавл дод, ки баҳри натиҷаҳои дилхоҳ чораю тадбирҳо меандешад.

Амрулло АВЕЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

Навигариҳои вилояти Намангон

Ба мавсим омода

Учқӯрғон. Пахтакорони ноҳия соли ҷорӣ ба 11777 гектар майдон пахта коштаниянд. Аз он дар 3,5 ҳазор гектар пунбадона дар зери пардаи сунъӣ кошта мешавад. Меҳнаткашони ноҳия то имрӯз тамоми техникаи киштукорро аз таъмир баровардa, ба мавсим омода карданд. Ҳоло дар хоҷагиҳои ноҳия ҳамаи 153 трактори киштукорӣ, 200 тухмипошак ба кор омода гардидааст. Имрӯзҳо дар хоҷагиҳои ноҳия яхобмониву ба сари киштзор баровардани пории маҳаллӣ идома дорад. Ҳар рӯз гурӯҳи махсуси механиконидашудаи хоҷагиҳо ба сари замин 750-900 тонна пору мебароранд.

Ин тадбирҳои муҳими агротехникӣ дар хоҷагиҳои ширкатии ба номи Улуғбек, «Ӯзбекистон», «Қайқиобод» ва «Яшиқобод» ба таври намунавӣ ташкил карда шудааст.

Таъмир анҷом ёфт

Уйчӣ. Аҳли меҳнати ширкати ба номи Абдувалӣ Мӯъминов ҳар сол супоришҳои шартномавии ба давлат фурӯхтани ғалла ва пахтаро барвақту барзиёд иҷро карда меоянд. Сабаби асосии ин истифодаи самараноки техника мебошад. Меҳнаткашони хоҷагӣ ҳар сол тамоми васоити техникиро баъди анҷоми шудгор зуду босифат таъмир менамоянд. Имсол низ истисно нест. Ҳанӯз нимаи моҳи январ дар хоҷагӣ 10 трактори киштукор, 16 тухмипошак, 43 сихмола, 5 трактори ҳамворкунанда аз таъмир бароварда шуда, ба мавсим омода гардид.

Имрӯзҳо механизаторону таъмиргарони хоҷагӣ бо ба мавсим тахткунии техникаи ғалладарав машғуланд.

А. НУРИДДИНОВ,
мухбири худамон.

Навгониҳои Тоҷикистон

Шарт иҷро мегардад

Масъалаҳои иҷрои шартҳое, ки ба Тоҷикистон Бонки умумиҷаҳонӣ барои пешкаш кардани воми дуюм пеш гузоштааст, маҷлис бахшида шуд, ки он таҳти сарпарастии Нахуствазири Тоҷикистон О.Оқилов гузашт. Воми мазкур барои дигаргунсозиҳо дар низоми сохтори вом дар ҷумҳурият харҷ мегардад.

Тадбирҳое, ки ҳукумат дар ин бобат андешидааст, шаш самтро дар бар гирифтааст. Онҳо идораи секторри давлатӣ ва расондани хизмат, ба нақшагирии иҷрои буҷа ва назорат аз болои хароҷотҳо, идораву ислоҳсозии корхонаҳо, ислоҳсозии инфрасохтор мебошанд.

Дар маҷлис зикр ёфт, ки бо айби баъзе вазорату идораҳои мамлакат як қатор бандҳои ин нақша иҷро нагардидаанд. «Барои иҷрои бандҳои дигар ҳанӯз вақт ҳаст. Бо назардошти он сарварони вазорату идораҳо бояд иҷрои масъалаи имрӯз баррасидушадро таҳти назорати қатъии худ бигиранд» — гуфт маҷлисро ҷамъбаст намуда Нахуствазири мамлакат.

Ба муқобили терроризм

Дар доираи ташкилоти «Ҳамкории Осиёи Марказӣ» созмон додани подразделенияҳои ҳарбии байнидавлатӣ ба назар гирифта нашудаанд, дар ин бора дар рафти мулоқоти вазирони умури хориҷаи Қазоқистон, Қирғизистон, Тоҷикистон ва Ӯзбекистон изҳорот дода шуд, ки дар Бишкек ба амал омад.

Ташкилоти нави минтақавӣ дар назди худ мақсади созмон додани ягон сохтори нирӯгиро нагузоштааст, ки фаъолияти он бояд ба муқобили терроризм нигаронда шавад. Дар ин ҷо сухан дар бораи мутобиқати фаъолияти сохторҳои нирӯгии байнидавлатие меравад, ки дар мубориза ба муқобили экстремизми байналхалқӣ, терроризм ва ҷудоиандозон нигаронда шудааст.

Конфронс оид ба сиёсати амният

Сарвари идораи сиёсати берунаи Ҷумҳурияти Тоҷикистон Талбак Назаров дар конфронси байналхалқӣ бахшида ба масъалаҳои сиёсати амният иштирок намуд, ки дар Мюнхен ба амал омад. Дар он беш аз 300 нафар шахсони расмӣ ва корбастон оид ба сиёсати беруна ва сиёсати амният аз 43 мамлакати ҷаҳон иштирок намуданд. Онҳо вазъи байналхалқиро дар маҷлиси амният дар Аврупову Осиёи Марказӣ муҳокима намуданд. Намояндагони бисёр мамлакатҳо, аз он ҷумла Осиёи Марказӣ фикру мулоҳизаҳои худро оиди пурзӯр кардани ҳамкории байналхалқӣ дар вазъи кунунии ҷаҳон ва махсусан диққату эътибор ба рушди минбаъда баён сохтанд.

Кӯмак

Гурӯҳи навбатии кӯмаки инсонпарварона — 17 тонна доруворро ба Афғонистон бахши Кумитаи байналхалқии Салиби Сурх дар Тоҷикистон фиристод. Дорувор дар байни беморхонаҳои Мазори Шариф, Тулуқон ва дигар шаҳрҳои Афғонистони шимолӣ тақсим карда мешаванд.

Асоси кӯмаки инсонпарваронаро маводи захмпеҷонӣ, антибиотикҳо, асбобу анҷоми хунгузаронӣ ташкил дод. Баробари дорувор аз ҷониби Кумитаи байналхалқии Салиби Сурх ба Афғонистон дигар кӯмаки инсонпарварона фиристода мешавад, ки иборат аз хӯрокворӣ, ҳаймаҳо ва кампалҳо аст.

Омад ёр бод!

Тими олимпии Тоҷикистон ба шаҳри Солт Лейки Ситии Амрико барои иштирок дар мусобиқаҳои олимпиадаи зимистона омад. Президенти Кумитаи миллии олимпии мамлакат Ғаффор Мирзоев зикр намуд, ки олимпиадаи Солт Лейк Сити барои тоҷикистониён аввалин олимпиадаест, ки бо тими мустақил иштирок мекунад. Ҳунарнамоии варзишгарони тоҷикистонӣ ба саросари ҷаҳон бори дигар намоиш медиҳад, ки дар мамлакат варзиш рушд меёбаду давлат барои тайёр кардани варзишгарони дараҷаи баланд диққату эътибори калон медиҳад.

«Туркистон-пресс» — «Ховар».

Таассуроти калоне боқӣ гузошт

«Тошканд — шаҳри нон», «Тошканд — шаҳри сулҳу салоҳ ва дӯстӣ» барин ифодаҳоро борҳо аз забони бисёриҳо шунидаем. Акнун ба онҳо баробари тамошо кардани филми ҳуҷҷатии «Тошканд — дар солҳои истиқлолият» ибораи «Тошканд — шаҳри меъмории замонавӣ»-ро бе ягон муҳобот дохил кардан мумкин аст, ки ин ғояро коргардон Нодир Қӯлдошев ва таҳиягар Ботир Гадойбоев дар филм ниҳоят устокорона талқин кардаанд.

Баробари тамошои ин филми ҳуҷҷатии дуқисма, ки дар студияи «Ӯзбектелефилм» ба навор бардошта, тавассути шабакаи якуми телевизиони мамлакат намоиш дода шуд, таассуроти кас дар бораи шаҳри азизаш бойтару амиқтар мегардад. Аз он бохабар мегардад, ки дар бадали солҳои истиқлолият симои Тошканд то чӣ андоза тағйир ёфтааст у дар он саҳми ҳар як сокини шаҳр то чӣ андоза калон мебошад. Охир, маҳз дар солҳои истиқлолият сохта шудани биноҳои Олий Маҷлис, ҳокимияти шаҳри Тошканд, Осорхонаи давлатии таърихии Темуриён, Бизнес-Марказ, биноҳои нав ба нави меҳмонхонаҳо, фавввораҳо, кӯпрукҳо, роҳҳои васеву расти асфалтфаршу бетонфарш, биноҳои истиқомативу таъиноти маданиву маишӣ ва ғайра, ки ба андозаҳои байналхалқӣ ҷавобгӯ ҳастанду дар худ анъаноти меъмории милливу замонавиро таҷассум гардондаанд, ба хотири кас суханони Амир Темури бузургро меоварад, ки гуфта буд: «Агар ба қудрати мо шубҳа дошта бошед, ба иморатҳои мо сохта назар афканед».

Дар филм нақши сарвари давлатамон Ислом Каримов дар бобати ба таври шинохтанашаванда тағйир ёфтани симои Тошканд, алалхусус, қисмати кӯҳнаи он возеҳу равшан нишон дода шудааст ва таъкид гаштааст, ки меъмори асосии тарҳи ин биноҳо ва ташаббускору иҷрогари корҳои асосӣ дар ин бобат Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов мебошад. Охир маҳз бо ташаббус ва таҳти сарпарастии Ислом Каримов Майдони Хотира, Маҷмӯи ёдгории хотираи қурбониёни қатағон дар соҳили Бӯзсув, иншоотҳои нав ба нави варзишӣ, литсеву коллеҷҳо ва ғайра сохта шудаанду алҳол ба фахру ғурури мо мубаддал гаштаанд.

Филми мазкур махсусан ба меҳмонони сершумори хориҷие, ки ба Тошканд меоянд, дар бобати ҳосил кардани тасаввуроти амиқ оиди пойтахти ҷумҳурият нақши калоне хоҳад бозид. Агар онро мактаббачагон ва донишҷӯён бештар тамошо мекарданд, нуран аъло нур мегардид. Зеро дар бобати ҳосил шудани ҷавоб ба савол ба онҳо оиди «Истиқлол ба мо чӣ дод?» ҳамчун сарчашмаи муҳим хизмат мекард.

(Хабарнигори мо).

Мукофотҳои «Труд»

Шинос намудани рӯзномаи маъруфи «Труд», ки аз маҳбубтарин нашрияҳои Русия мебошад зарур нест, зеро газетахонони закӣ онро хуб мешиносанд, аммо аз хусуси озмуне, ки он барпо намудааст, на ҳама медонад.

Ин озмун, ки барои хонандагони ӯзбекистонии рӯзнома (азбаски он дар Тошканд чоп мешавад) муқаррар гаштааст, якчанд моҳ идома дошт ва муттасил ба он хонандагон ҷавоб мефиристоданд. Озмун мавзӯъҳои таърих, сиёсат, санъат ва адабиёт, ҷуғрофия ва варзишро дарбар гирифта буд.

Дар намояндагии рӯзнома дар Тошканд тақдир намудани ғолибони озмун ба амал омад, ки дар байни онҳо аз 12 сола то 80 сола хонандагони рӯзнома низ буданд. Аксарияти ғолибон бо дастгоҳҳои гуногуни электрикии гаронбаҳо сарфароз гардонда шуданд ва онҳое туҳфаҳои моддиро соҳиб нагардиданд, мудири намояндагии «Труд» Валерий Бирюков ваъда намуд, ки бо обунаи бепули «Труд» қадр карда мешаванд.

Р. АҲМАДОВ.

Ҳангоми мукофотсупорӣ.
Суратгир: В. ГРАНКИН.

Абдулло Субҳон

Маҳрами роз

(Аз дафтари рубоиёт)

Ку маҳрами роз, шишае боз кунем,
Рагҳои ҳазини дил нахи соз кунем.
Сар монда ба сар, пас он чу мастони асил,
Аз дард суруди тоза оғоз кунем.

*****

Баргӯй, аё дӯст, аё маҳрами роз,
Аз умр ҳадаф чист дар ин шебу фароз?
Инсонӣ чаро нест дар инсон имрӯз,
Гоҳо беҳ аз ӯянд хару гургу гуроз?

*****

Тақдири азал ба дасти он деҳқон аст,
Ҳам кишткунанда, ҳам даравгар он аст.
Дар дӯли ҳаёт гандуми рехтаем,
Дунё ба мисоли осиё гардон аст.

*****

Шоир ба сухан нозаду дарё ба гуҳар,
Деҳқон ба самар, най ба шакар, шоҳ ба фар.
Гулзор ба гулҳои тараш ноз кунад,
Сармояи нози мо туӣ, ай гули тар.

*****

Дузде ба ҷаве даруни маҳбас хоб аст,
Оне, ки хазинаро рабуд арбоб аст.
Гар дузд наҳанг аст шабаш тор, аҷаб,
В-ар дузд ба инсоф шабаш маҳтоб аст.

*****

Бемодару бепадар нагардад фарзанд,
Мӯҳтоҷи каси дигар нагардад фарзанд.
Мӯҳтоҷи каси дигар шавад дарди бахайр,
Овораву дар ба дар нагардад фарзанд.

*****

Тоҷик дигар намекушад додари хеш,
Озор намедиҳад ба хоҳару модари хеш.
То ҳаст чунин бод, худоё, такрор
Оташ назанад ба хаймаву чодари хеш.

*****

Мо чун дигарон фикри дурӯӣ накунем,
Пӯшида уюбу айбҷӯӣ накунем.
Бар он, ки ба ҷони мо ситамҳо кардаст,
То ҳастему ҳаст ҷуз накӯӣ накунем.

*****

Дар ишқ басе мӯъҷизаҳо пинҳон аст,
З-он хор гулу шикастадил шодон аст.
Гар нест дар одамӣ ҷаве з-ин иксир,
Шаклан одам асту мазмунан ҳайвон аст.

*****

Дар асри бисту бисту як зистаем,
Норозиву розӣ аз фалак зистаем.
Ҳар давру замон хоса талабҳое дошт,
Мо дар талаби ҷамоли Ҳақ зистаем.

*****

Аз одами берӯю риё метарсам,
Аз каждуми хуфта зери по метарсам.
Боке набувад аз шарики озмуда,
Аз он рақиби дӯстнамо метарсам.

*****

Ин субҳ ба мисли кӯдаки навзод аст,
Аз домани хуршед ба хок афтодаст.
Дар маҳбаси шаб ҷаҳон асир буд, асир,
Ӯ зода шуду ҳама ҷаҳон озод аст.

*****

Як мардуми мӯъмину мусалмон ин ҷост,
Огоҳдилу шеъру ғазалхон ин ҷост.
Берун наравам чу Ҳофиз аз кишвари хеш,
Берун ин ҷост, оламу инсон ин ҷост.

*****

Пероҳани нав дар бари ҷангал дидам,
Пурсабза сари ин замини кал дидам.
Бикшой гиребони қабо ғунчасифат,
Растохезе ба кӯҳу кӯтал дидам.

*****

Дар роҳи арӯси сол пойандоз аст,
Оғӯши кӯҳу дара ба рӯяш боз аст.
Ҳар сӯ нигарад, ҳамон тараф сабз шавад,
Сар то қадами Баҳоргул эъҷоз аст.

*****

Ин қавми закӣ забонфурӯш аст кӣ гуфт?
Бори гунаҳи азим ба дӯш аст кӣ гуфт?
Дар хонаву бозор бухорӣ даригӯст,
Он шӯълаи яздонӣ хамӯш аст кӣ гуфт?

*****

Одам ба ҷаҳон омадаву пас наравад,
Бо хас нишинад, валек чун хас наравад.
Аз гулшани зиндагӣ, ки хораш кам нест,
Ночида гули мурод як кас наравад.

*****

Маҳтобшаб асту шири маҳ рехта аст,
Он ширбадан зи хона бигрехтааст.
Бар гардани ёр ҳалқа дастони вай аст,
Ё дасти сафеди моҳ овехта аст?

*****

Бозорӣ занону хонагӣ мардонанд,
Озорӣ занону шавҳарон нолонанд.
Омад магарам замони модаршоҳӣ,
Мардон ба занон, занон ба мардон монанд.

*****

Як пораи абр дар фазо мебинам,
Қуе бари об дар шино мебинам.
Бо чашми хаёл ҳар чиро мебинам,
Дар сафҳаи дил акси варо мебинам.

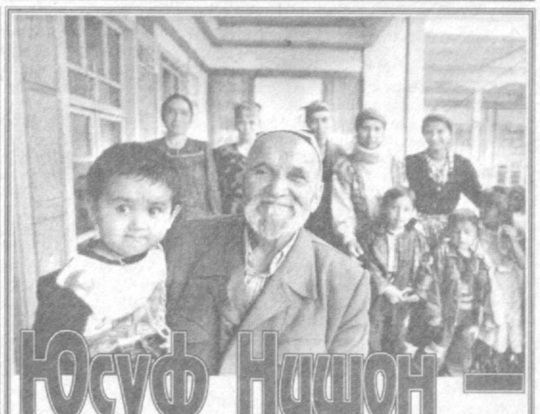

Юсуф Нишон — одами хуб

Ӯ марди миёнақади чорпаҳлӯст. Ҳамеша шиму гимнастеркаи голифеи хушдӯхт пӯшида, бо рафтори хубу хушгуфторӣ ҳамеша миёни мардум аст. Амаки Юсуфро сар то сари Сӯхзамин хуб мешиносанду аз ғоибу ҳозираш ҳурмату эътиромаш мекунанд. Ин бесабаб нест, албатта.

Солҳои наврасию ҷавонии худ яке аз фаъолон, ҷонфидои миллату диёр буд, алайҳи ҳар гуна пасттинатон фаъолона даст ба гиребон мешуд. Дар мустаҳкам намудани соҳаи хоҷагии деҳоти Сӯхзамин ҳамроҳи собиқ директори совхози «Сӯх» шодравон Мӯйдин Юнусов паҳлӯ ба паҳлӯ истода ғайрат кард. Дар кадом соҳае кор накарда бошад, пешраву пешсаф буд. Солҳое, ки сарварии бозори Сӯхро ба ӯҳда дошт, дар сохтани растаҳои савдо мағозаҳо, нуқтаҳои хизмати маишӣ, қассобхона, чойхона ва ғайра саҳм гирифта, диёрашро ободу зебо намуд.

Амаки Юсуфро мардум боз аз он эҳтиром мекунанд, ки вай яке аз ташаббускорони ба ноҳияи Сӯх оварда шудани гази табиӣ мебошад. Ӯ ба идораҳои болоии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон рафт, лоиҳаҳои газро тахту тайёр намуда, онро аз тасдиқ гузаронд, то ки деҳотҳои дурдаст низ аз нуқтаи гази табиӣ бебаҳра намонад. Аз ин рӯ, ҳар лаҳза мардум ин марди соҳибқавлу ҷаннатиро дуои нек мекунанд.

Амаки Юсуф ба хурду калон баробар аст. Дар маъракаҳо маслиҳагӯ буда, аҳли диёрро ба корҳои нек ҳидоят мекунад. Маданияти баланд ва меҳнати ҳалол ӯро сӯи Маккаи Мунаварра роҳнамун сохту ӯ яке аз аввалинҳо шуда дар Сӯхзамин ба ҳоҷӣ шудан муваффақ гашт. Оне, ки барои мардум, миллат, Ватан, халқи сарбаландаш меҳнат мекунад, Офаридгор медонаду ба вай боз медиҳад.

Вақти пирӣ ин марди ҷаннатӣ дар ҳалқаи дӯстону бародарон, хешу ақрабоҳо ҳамеша азиз ва даркорист, бе ӯ ҳар нишасту маъракаҳои дӯстон ва аҳли деҳа гӯё безеб аст. Ӯ якчанд фарзандони накӯномро калон кардаву ба воя расонда, инак роҳати пириро мебинаду дами хуш мезанад.

Амаки Юсуф соли гузашта ба доираи сӯхиёне, ки дар Фарғона кору зиндагӣ мекунанд, роҳ ёфта, онҳоро насиҳат намуд, ки бо ҳам иттифоқ бошанд, ҳамдигарро ёд кунанд, аз паи кору зиндагӣ шуда, хешу ақрабои худро фаромӯш накунанд. Ақаллан моҳе як бор ба дидори ҳамдигар шитобанд, бо забони модарӣ гуфтугӯ ва сӯҳбат кунанд, аз дидори ҳамдигар сер шаванд.

Панди амакро ҳама дастгирӣ карда, анъанаи неки моҳе як маротиба ҷамъшавии сӯхиҳо ташкил дода шуд, ки он аз аҳамияти маънавӣ холӣ нест.

Амак олами худодод ҳастанд. Бобои меҳрубони чанд набераву абераи аз якдигар зебову дӯстрӯ будан ба он кас насиб гардидааст.

Дар соли накӯ — Соли эъзози куҳансолон ба Юсуф Ҳоҷӣ Нишонови 80 сола барори саломатӣ, умри боқӣ ва лабони пуртабассум орзу намуда, аз Офаридгор мепурсем, ки давлати пириашонро подор гардонад.

Каримҷон МУҲИДДИНОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик»

Адибон ҳам одамони заминианд

Нависандаи мардумии Ӯзбекистон Ӯткир Ҳошимов бо қиссаи ҳаҷвии «Ду кара ду—панҷ», «Тӯйҳо муборак», мазҳакаи «Доруи виҷдон» ва ҳикояҳои мухталифаш дар дили хонандагони сершумор ҷой гирифтааст. Маҷмӯаи «Пули аз осмон афтода», ҳикояҳои солҳои охир навиштаи адибро дар бар мегиранд: Бештар он чиз назаррас аст, ки муаллиф ҳодисаю воқеаҳои ба пешрафти истиқлолият халалдиҳанда, бюрократия ва коғазбозиро зери тозиёнаи танқид мегирад. Дар баробари ҳамин, як қатор ҳикояҳо аз ин маҷмӯа ба тарзи ҳазлу мутоиба ва шӯхиҳои рафиқона навишта шудаанд. Баъзеи он, феълу хӯй ва хислатҳои ҳамкасбони адибро ифшо намуда, онҳоро ба хонанда боз ҳам наздиктар менамояд. Зеро шоиру нависандаи машҳур ҳам одами хокист.

Ба ҳамин маънӣ нависанда дар силсилаи мазкури хеш,ки онро «Шумӣ» ном ниҳодааст, менигорад: «баъзеҳо нависанда ва шоиронро то дараҷае ҷиддӣ мепиндоранд, ки аз қавоқи онҳо мудом барф меборад. Дар асл, ин тавр нест. Эҷодкорони боистеъдод, қариб ҳамагон, хушдори ҳазлу шӯхӣ ва мутоибаву мазҳакаанд. Ҳар қадар, ки истеъдоди эшон баланд бошад, ин хислат ҳамон қадар нозук ва пурқудрат мешавад. Мо нависандагон ҳам байни худ ҳазл мекунем, «шумиҳои» беозор фикр карда мебароем».

Инак, чанд ҳикоят аз он силсила.

(Аз тарҷумон)

«Шпана»

Вақтҳои Дорулфунунро нав хатм карданам буд.«Одамон чӣ мегуфта бошанд?» гуфтанӣ қиссаам китоб шуда баромадагӣ...Озод Шарофиддинов, Субутой Долимов, Умаралӣ Норматов, дӯсти намангониам — Нуриддин Бобохӯҷаев, ман ва боз як ду нафар мизбонҳо ба Саричелак рафтем.

Дар соҳили кӯли теппаи кӯҳ дам гирифтем.Рӯзи дароз оббозӣ мекардем, обу авқотро ҳам худамон тайёр мекардем. Хулласи калом, қарор додем, ки як ҳафта на риш метарошему на радио мешунавам. Аз ин дунё ҷудо,ёбой зист мекунем... Тақрибан баъди даҳ рӯз боз бо як автомобили боркаш аз кӯҳ фаромадем. Ришу фаш расида сару либосамон афтодаҳол...

Ба маркази Янгиқӯрғон расида, қарор кардем, ки таматтӯъ намоем. Раҳораҳ ба як мағоза сар халондем. Духтараки зебосурате паси пештахта китоб мехонд. Озодака бо одати «қитмириаш» пурсид:

— Хоҳар чӣ хел китоб мехонед?

Духтарак дили бедилон сар боло намуд. Он — китоби ман буд. Дар ин хел маврид ба чи ҳолат афтидани нависандаи ҷавон ба ҳама маълум. Ман хурсанд.

Даҳонам инҷ!

— Ин гуна китобҳои бемаънииро нахонед,«шумӣ» намуд, Озодака. Қаҳри духтарак баромад.

— Худатон бемаънӣ! Китобро нафаҳмед, гап зада чӣ кор мекунед! Даҳони ман — пушти баногӯш.

Озодака ба ман нигариста хандид.

— Мебинӣ, мухлисҳоят зиёд шудаанд.— Сипас, ба духтарак фаҳмонд: муаллифи китоби шумо хондаистода, ҳамин бачча. Диҳед, соядаст навишта медиҳад. Духтарак аз сар то пои ман назар дӯхта, ҷаҳлаш баланд шуд:

— Э, гум шав,шпана! Ман дасту по гум кардам.Шариконам бо овози баланд механдиданд... Махсусан калонсолтарамон домулло Субутой ба зонуҳояшон зада-зада қоҳқоҳ механдид.

Коре карда, Озодака духтаракро бовар кунонд. Китобро аз дасташ гирифта, акнун «Ба мӯҳтарам фалончихон...» навиштанӣ будам, ки аз дарун як йигити сару либосаш вашанг, дандонҳош тилло баромад.

(Ба гумонам, мудири мағоза буд).

— Хӯш, чи ғалоғула?— гуфт бо ғазаб.

Озодака асли воқеаро фаҳмонд. Мудир ба ҳамаи мо як разм андохту аз ман пурсид:

— Ҳуҷҷат дорӣ? Озодака аз ин гап озор дида ба ман хитоб намуд:

— Паспортатро биёр!

Маҷбуран паспорти дар мошина мондаро овардам. Мудир аввал ба паспорт, сонӣ ба ман, баъд ба ҷилди китоб нигоҳ кард. Як фурсат сукут карда ба гап даромад: — Фамилияаш як, сураташ монанд, аммо афташ ба нависанда монданӣ надорад.

— Ана! Бо тантана Субутойдомулло ангуштонашро ба осмон мисли бигиз боло намуда хитоб кард. Одамро шинохта метавонистӣ, писар. Ин дастхати навиштаашро бин! Магар нависанда ҳамин хел менависад? Афти инро бин, хулиганӣ Тошканд-ку! Э, духтарам, э, духтараки соддайе! Ба гапи ҳамин бовар кардӣ!?

Духтараки фурӯшанда китобро бо ҷаҳл аз дасти ман кашида гирифту ҳамон варақи дастхат навиштаи маро дарронда ғиҷим карда ба замин ҳаво дод.

Пиёзи «бемор»

Бӯстонсарои машҳури Абдулло Қаҳҳор ҳозир аз они Саид Аҳмад мебошад. Ин якум. Дуюм ҳамин ки ин бӯстонсаро дар даромадгоҳи Боғи нависандагон ҷой гирифтааст. Сеюмаш ин аст, ки акаи Саид Аҳмад дар пухтани оши палав ҳамто надоранд. Ба оши аз биринҷи Ҷӯнғараю равғани зайтун тайёр кардаи он кас даҳони бисёр адибон расидагӣ. Чунки устоз ҳеҷ вақт оши палавро танҳо намехӯранд. Ҳамин ки ош пухтанд, аз боғи нависандагон ҳатман дӯстони ба дил наздики худро ёфта таклиф мекунанд. Баъзан ё ба Эркин Воҳидов,ё ба ман занг мезананд.

— Биё бачем, ба аҳли диёр оши дукаса тайёр мешавад... Ошхӯрҳо одамони чандон ноинсоф намешаванд. Ҳар кас ба ҳоли қудрати хеш «ҳисса» мегузорад. Як кас чорто сабзӣ биёрад, каси дигар аз ошхонаи Боғи нависандаҳо як каф намаку як кас — як гӯгирд гуфтагӣ барин...

Дигар чизҳо арзиш надоранд. Гӯшту равған, биринҷи девзира, арақу коняк аз акаи Саид Аҳмад.

Рӯзе аз рӯзҳо Эркин Воҳидов ба ман телефон намуд.

— Биёед, ба бӯстонсарои мӯйсафед рафта, пиёзро хабар гирифта меоем.

— Чи хел пиёз? — гуфта будам, шарҳ дод.

Эркинака ба бӯстонсарои устоз якто не, расо шаш дона пиёз бурда будааст. Пиёз ҳам аз зӯраш будаст! Пиёзи Олтиариқ.

Эркин Воҳидов,Раҳматулло Иноғомов, ман — дарозу калта шуда рафтем. Гуфтем, ки барои хабаргирии пиёз омадем. Устоз бо пешонаи турш бошад ҳам, ош дам кард. Маълум шуд, ки ин ташрифи чорум, ё панҷуми Эркинакаву Раҳматуллоака «барои хабаргирӣ аз аҳволи пиёз» будааст.

Ман ҳам мазахӯрак шуда мондам. Оши муфт ба кӣ намефорад! Шанбеи оянда ба Эркин Воҳидов занг задам.

— Як сари қадам аз пиёз хабар гирем-чӣ?

— Илоҷ надорад, — гуфт Эркинака — «амалиёти пиёз» барбод шуд. Баъд, воқеаро фаҳмонд. Пагоҳӣ ба кӯча бароянд, назди дарвоза қуттиқоғази лентапече будааст. Эркинака ҳайрон шуда, онро кушояд аз дарунаш як дона пиёзи зардшударо аз дохили коғазҳои бисёре кушодааст, назди он, дар лифофа як мактуб ҳам ёфт шудааст. Дар мактуб навиштаанд: «Бачем — Эркин, пиёзат хонаамро пазмон шудам, меравам,— гуфта, бисёр хархаша кард, дилам тоб наовард. Ба зорию таваллo ҳам гӯш надод. Туро бисёр ёд кардагӣ. Ҳатто дарунрав шуда монд. Хафа нашав, ду-се рӯз табобат кунонӣ ба худаш омада мемонад. Ту пиёзатро нағзакак муолиҷа кунонда ист, ҳафтаи оянда, мо сӣ-чил кас шуда ба диданаш меоем».

— Акнун чӣ мекунем — гӯям, Эркин Воҳидов чораи худро нақл кард.

— Ҳоло ба устоз занг зада гуфтанӣ будам, ки дарди пиёз ҷонкоҳ баромад, бечора якбора мурда монд.

— Дар он сурат, мӯйсафед «ба таъзияи пиёз» — гуфта панҷсад касро аз паси худ оранд, чӣ мешавад?

— Ин тарафаш ҳам ҳаст,— гӯён Эркинака ба фикр фурӯ рафт. — Хайр боке нест, боз фикр мекунем, гапи нав ёфт мешавад. Баъди се рӯз ба акаи Саид Аҳмад аз Эркин Воҳидов мактуб омадааст. Дар он чунин навишта шуда буд:

«Устоз! Аз ин ки пиёзи маро ҳамин қадар поидед, раҳмат! Баъди ду рӯз ба по хеста рафт, овора шуда, наоед. «Ҷавонӣ бесарӣ», — гуфтагӣ барин, аз афт, мувофиқашро ёфт, бо як пиёз ба Олтиариқ гурехта рафт!

Роҳаш ёфт шуд

Эркин Воҳидов баробари хатми университет шоири шинохта буд. Худатон медонед, дар назди одами донишкадаи олиро хонда муаммои хонадоршавӣ кӯндаланг меистад. Аз рӯи ҳамин масъала Эркинака ба акаи Саид Аҳмад маслиҳат мекунад.

— Оқсақол,— гуфтааст ӯ, хабаратон ҳаст,— як, ду то китобам баромад: қариб се ҳазор сӯм пул ҳам дорам. Лекин, ба кадомаш расонам, намедонам. Мошин гирам, хона созам, ё зан гирам? Мошин харам, хона сохта наметавонам, хона созам, зан гирифта наметавонам. Хонадор шавам, ба мошина пул намемонад...Чи кунам?

Акаи Саид Аҳмад пешонаи худро ба мисли гармошкаи Рашид — абзӣ чин карда хеле фикр карда мондааст.Билохир, чеҳрааш кушода шуда, ин тавр гуфтагӣ:

— Ман хуб фикр карда дидам. Ба ҳисобам ҳамин се ҳазорат ба ҳамааш мерасад. Маслиҳат ҳамин, ки ту автобус харида гир! Автобус гуфтагӣ гап, мошин гуфтагӣ гап. Рулашро ба кадом тарафе, ки тобӣ,ба ҳамон тараф меравад. Ин як. Дуюм ин, ки даруни автобус — калон, кӯчу куранатро дарорӣ — хонаи таппа тайёр. Сеюмаш ҳамин, ки автобус шудан баъд, бе кондуктор намешавад. Ҳамон кондукторро зан карда мегирӣ вассалом!

Биҳӣ

Бо шоири намангонӣ Ҳабиб Саъдулло дар ошхона сӯҳбат карда мешиштем. Ин дам акаи Саид Аҳмад занг зада монд. Аз ташрифи Ҳабибҷон огоҳӣ ёфта ба боғаш таклиф намуд.

— Аз як соат дер накарда биёетон. Ош дам карда мемонам.

Биёем, дар ҳақиқат ош дам кардагӣ буд.

— Биҳӣ ҳам андохтам,— бо таъриф гуфт устод. — Ба даҳон андозӣ, об мешавад.Ҷонвор имсол хуб ҳосил кард-дия!

Дар бӯстонсаро будани дарахти биҳиро фаҳмида, пурсидам:

— Торик шуда истодааст,— Бевақт монам, хавотир мешаванд? Саид Аҳмадака дуруст маслиҳат дод:

— Ана телефон! Занг зан. Гӯй, ки дар хонаи ман ҳастӣ. Ош карда истодаем,— гӯй.

— Дуруст — куя, — гуфтам, худро «ба нодонӣ зада». Дар хонаи мо бовар мекунанд, ки ман дар хонаи шумо. Ба ош ҳам бовар мекунанд. Аммо, устоз ба ош биҳӣ андохтагӣ, дар бӯстонсарои шумо биҳӣ хуб ҳосил додагию шохҳояш сарозер гӯям,бовар намекунанд-дия!

— Оббо! Ҳар дафъа омада, як чиз ба чангол нагирӣ, дилат ба ҷояш қарор намегирад-а? Саид Аҳмадака ҳаминро гуфту аз ҷой хест. Аз куҷое халтаи салафанӣ ёфта омад.— Ту бо Ҳабиб чой хӯрда шин, фаҳмидӣ,— гӯён сӯи боғ рафт. Ва илова намуд, ки то торик шудан, худаш ба ман биҳӣ чида медиҳад.

Бе бало набудани ин «меҳрубониро» ба назар гирифта,оҳиста аз паси устоз рафтам. Бинам, як дон биҳиро устоз аз шох мегиранду ду дони дигарро аз замин гирифта ба халта меандозанд, ки заҳ кашида ё кирм хӯрда аст...

— Устоз! — гуфтам даст ба сина гузошта, — маро ба хиҷолат нагузоред, ҳамин биҳиро худам канам!

Акаи Саид Аҳмад инро куллан рад кард.

— Не, не, ту овора нашав, чанги биҳӣ ба дасти ман зад, кифоя. Бин, куртаат ҳам оҳорӣ, сап-сафед.

— Аз ин ки дастони табаррукӣ шумо ба чанг олуда мешаванд, куртаи ман дарида, ғоз-ғоз шавад, беҳтар нест, магар? Ҳамин қадар гуфта тез-тез ба чидани биҳиҳои сара-сара сар кардам.

Ҳар қадаре, ки дар халта биҳӣ бештар мешуд, пешонаи оқсақол ба мисли маҳсии ба сандалӣ даромада оҷанг мегирифт. Гапро ба дигар сӯ бурдам:

— Устоз! Нӯгҳои он шохро бинед,биҳӣ чи гуна забзард пухтагӣ! Худи каллаи Носир Фозилов барин! Нардбон дар куҷо?

— Ту онро ёфта наметавонӣ, худам меорам. Саид Аҳмадака тез-тез қадам монда рафт.

Ба шох часпида, акнун дусето чида будам, ки аз паҳлӯ садои устоз баромад.

— Хеле азоб кашидӣ,бачем...

Дар дасти устод як арраи калони дудастаи зангзада буд.

— Гир, як дастаи ин арраро, мебуррем аз тагаш,- ту ҳам халос мехӯрӣ, ман ҳам, биҳӣ ҳам!

Дарси таърих

Аз паррандаҳо камхобтаринаш — хурӯс. Аз нависандаҳо — Саид Аҳмад! Фарқ байни инҳо ҳамин, ки хурӯс аз ҷои истодааш фарёд мезанад, Саид Аҳмадака болои сар омада.

Дар Асака меҳмон будем. Дар боғи кадом колхоз то ними шаб сӯҳбат тасфид. Рӯзона роҳ паймудагӣ, хеле хаста будем.Дар се кат қатор ҷой андохтаанд. Ману Эркин Воҳидов дарҳол дароз кашидем. Акаи Саид Аҳмад радиочаи дастиашро монда сигарет мекашид.

Як вақт аз китфам ҷунбонда акаи Саид Аҳмад маро аз хоб бедор намуд.

— Барои хабари нохуш хафа нашав, — гуфт ӯ маъюсона, — ҳозир аз радио шунидам: Саги маликаи Инглистон мурдаст.

— Ба гулӯяш устухон - пустухон дар мондагист-дия, — гуфтам хобу хоболуд.

— Ба тамоми дунё таъзия эълон шудаст, дилам ганда шуд, — мегуфт Саид Аҳмадака.

— Аз номи саги дар боғатон буда таъзиянома фиристед, — гуфтаму сарамро ба кӯрпа печондам.

Диданд, ки бо ман нашуд, акаи Саид Аҳмад ба болои сари Эркин Воҳидов рафт.

— Эркин, ту як йигити бафаҳму фаросат, бачем. Нав боз як чизро нафаҳмида изтироб мекашам. «Табака» аз пои рости мурғ ширин мешавад,ё аз пои чапаш?

Эркинака «монед-э», гуфтан ҳамон оқсақол шип-шип аз назди ӯ дур шуд.

Боз чашмонам ғанаб кардаанд. Як вақт акаи Саид Аҳмад дар байни ду кат рост истода бо овози баланд ба гап сар кард:

— Надонию пурсӣ — олим шавӣ, ор карда — напурсӣ ба худ золим шавӣ, — гуфтаанд. Шумоён дар университет хондагӣ, ман як одами нахондагӣ, — пурсам чӣ шудааст? Ман ҳам таърихро омӯхтанӣ. Клара Сеткина кадом сол таваллуд шудааст?

Аз он тараф Эркинака, аз ин тараф ман изҳори норозигӣ кардем, Оқсақол «якет ман шоир, дигарат — ман нависанда, — гуфта дағ-дағa мекунеду донишатон — капейка!» — гӯён дур шуданд.

Хобам ба тамом паррид. Ҳамин фикр мекунам, ба ёдам намеояд, ки Клара Сеткина кадом сол ба дунё омада. Барои нооором накардани Эркинака нафасамро дарун кашида мехобидам. Тақрибан ним соат гузашт. Хоб нест. Ин дам кати Эркинака ғиҷҷирос кард.

— Ӯткирҷон, бедоред?— ба оҳистагӣ пурсид вай.

— Ҳа, дидед-ку мӯйсафед, ба миёни хоб зада хобро ҳаром кард! Эркинака ғурунгид:

— Аз ростӣ ҳам, Клара Сеткина кадом сол таваллуд ёфтааст? Вай ҳеҷ аз хаёлам дур намешавад.

Саид Аҳмадака шиппас пешамон омад.

— Ана акнун биной одам шудед, бачагонам! Соли таваллуди худамро намедонаму, бо Клара Сеткина чӣ кор дорам! Нағзаш хезед! Ҳа нагуфта, субҳ медамад, чой нӯшида, аз ин тараф, ун тараф гап зада мешинем.

«Наздик набиё!»

Баъди вохӯрӣ дар Избоскан шабнишинӣ шуд. Ба Андиҷон барнагашта ҳамон ҷо монданӣ шудем. Мизбонҳо моро то меҳмонхона гусел намуда, пас рафтанд. Он вақт кадоме аз мо таклиф кард, ки ба Андиҷон равем. Вақт аз ними шаб гузашта, мошин нест.

— Агар хоҳетон мошинро ман меёбам,— гуфт Саид Аҳмадака. Ба роҳ баромадем. Носир Фозилов ин хел бетартибиҳоро хуш надорад, таҷанг!

(Носирака одами малламӯй, малларӯй. Равед, ки гапашон ҳам зап-зард! Ба зуддӣ тез мешаванд. Аммо одами ниҳоят ростгӯй, дангалчӣ)

— Биё мон, хуноб нашав, писараки зардакам, ҳозир роҳашро меёбем,— ором кунонда гуфт Саид Аҳмад — ака.

Ниҳоят як мошини «ёрии таъҷилии тиббӣ» пеш омад.

— Барои шумоён ман ба ҳар гуна хизмат тайёрам,— ба ҷон мезорид ронанда — Аммо, ин мошин«навбатчӣ» аст, ҳамин, ки ГАИ дошт, «праваи» маро мегирад.

— Корат набошад, ГАИ дорад, ман гап мезанам.Ту —Носир ин тараф шин, ту ин тараф гузар,— гуфт акаи Саид Аҳмад...

Ронанда медонистааст. Аз ростӣ ҳам, ба даромадгоҳи шаҳр, ки расидем, мошинро ГАИ дошт.

— Ана, кор — расво,— гуфта қариб буд, ронанда,бигиряд.

—Ту гап назада шин, бо милиса ман гап мезанам,— гӯён акаи Саид Аҳмад ба пешвози лейтенанти ҷавон баромад.Ҷавон ҳанӯз гап сар накарда, ӯро дошт: ҷон ука, наздик набиё! Ба ту раҳмам меояд, наздик нашав! Лейтенант даступо хӯрд.«Худаш чӣ гап?» — гуфта буд, ки акаи Саид Аҳмад фаҳмонд:

— Як укаи ман зард шуда мондаст. Бовар накунӣ худат бин! Лейтенант дудила шуда, дари қафои мошинро боло кард. Дар зери чироқи забзард, дар кушеткаи заб-зард Носир акаи заб-зардро дидан ҳамон, ба қафо гашт.

— Ин, аз ҳад гузаштагӣ барин менамояд, зудтар баретон!

Тарҷумон:
Маъруф ОТАХОНЗОДА,
Журналисти шоистаи Ӯзбекистон.

Тайёрӣ ба Наврӯз

Қарокӯлпарварони конимехӣ нисбати солҳои пешина имсол ба иди мардумии Наврӯз бармаҳалтар тайёрӣ мебинанд. Мувофиқи қарори ҳокими ноҳия якмоҳагии озодагиву ободонӣ эълон гардидааст. Дар хоҷагии ширкатии «Шӯркӯл» ба созмон додани «Боғи куҳансолон» шурӯъ намуданд. Аввали баҳор дар ноҳия шинондани 1 миллион бех ниҳоли дарахтони мухталиф ба нақша гирифта шудааст.

— Тайёрӣ дар ноҳия ба иди мардумӣ бо рӯҳбаландӣ идома дорад, — мегӯяд ҳокими ноҳияи Конимех Баҳриддин Рӯзиев.—Баробари эҳтироми бузург ва эътирофи анъаноту урфу одатҳои қадимаи халқамон ҳамон рӯз, яъне рӯзҳои тантанаҳои наврӯзӣ, пеш аз ҳама мо нисбати калонсолон қадршиносии калон зоҳир карда, дуои неки онҳоро мегирем. Рӯзҳои ид озмунҳои мухталиф ба амал меоянд. Аз он ҷумла, байни бахшиён таҳти унвони «Энг яхши ӯтов» («Юртаи аз ҳама беҳтарин»), байни баҳодурони саҳро таҳти унвони «Фермер-2002», байни зебосанамҳо таҳти унвони «Наврӯз маликаси» («Маликаи Наврӯз») озмунҳо гузаронда мешаванд. Сайру гашт бо шутуру аспҳо, мусобиқаҳои варзишӣ, ярмаркаҳои савдо ва консерти калони идона шуда мегузаранд.

Ёрқул УМАР,
мухбири ӮзА.

МИТУ ба кӯмаки олимон омад

Соли 1995 Маркази илмӣ-технологии Украина (МИТУ) дар мамлакат пас аз фармони президент ба рӯйхат гирифта шуд, ки баъдан дар Гурҷистон низ намояндагии худро боз намуд. Ҳоло бошад Дафтари иттилоотии он дар Тошканд низ кушода шуд.

МИТУ аз соли 1993, ки байни Украина, Канада, Шветсия ва ИМА дар ин хусус аҳднома ба имзо расид, ба фаъолият шурӯъ намуд.

Мақсади асосии маркази мазкур дастгирӣ намудани пажӯҳишҳои илмии олимону муҳандисони Ӯзбекистон, Украина ва Гурҷистон мебошад, ки собиқ бо масъалаҳои истеҳсоли яроқи қатли ом ва василаҳои ёрирасонӣ машғул будаанд. Ҳоло ният гузошта шудааст, ки маҳсули афкор ва ихтирои онҳо дар роҳи сулҳ хизмат намояд.

Ӯзбекистон на имрӯз, балки панҷ сол қабл аз ин ба Аҳдномаи МИТУ имзо гузошта буд, ки дар зарфи ин солҳо 24 лоиҳа (12 лоиҳаи олимони Ӯзбекистон ва 12 лоиҳаи муштараки Украинаву Ӯзбекистон) аз ҷониби ин марказ аз лиҳози моддӣ таъмин гаштааст. Ва миқдори ин маблағ 3,5 млн. доллар мебошад. Ғайр аз ин конфронси илмии шӯъбаи теплофизикаи Фарҳангистони улуми Ӯзбекистон ва сафари 16 нафар олимони Ӯзбекистон ба ИМА, Чехия, Олмон ва Шветсия бо маблағ фаро гирифта шудааст.

Ҳоло дар ин се кишвари ИДМ 11 ҳазору 300 нафар собиқ олимони соҳаи мудофиа кор мекунанд, ки барои онҳо 65 миллион доллар ҷудо карда шудааст.

Ба ин муносибат ба Тошканд директори иҷрогари МИТУ Лео Овсятский омада буд, ки порсол бо вазири корҳои хориҷии Ӯзбекистон А.Комилов Аҳдномаи созмон додани дафтари марказро дар Тошканд имзо гузошта буд.

Дар маросими кушоиши дафтар муовини вазири хориҷии Ӯзбекистон С.Сафоев, сафири ИМА дар Ӯзбекистон Ҷ.Ҳёрбст, сафири Украина А.Касяненко, сафири Олмон М.Ҳекер, раиси Кумитаи давлатии илм ва техникаи ҷумҳурӣ П. Ҳабибуллоев ба сухан баромаданд.

Дар сӯҳбат бо мо ходими калони илмии Фарҳангистони улуми ҷумҳурӣ Шӯҳрат Эгамбердиев гуфт, ки ҳоло 60-65 фоизи маблағ барои дастгирӣ намудани лоиҳаҳои илмӣ аз хориҷ меояд, ки ин ба шарофати ба арсаи байналмилалӣ баромадани кори олимони Ӯзбекистон даст медиҳад. — Ва махсусан МИТУ, ки дар сандуқи худ як миллиард доллар сармоя дорад, дар ин ҷода саҳми асосӣ дорад,— гуфта дақиқ намуд ӯ.

Т. ИКРОМОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

TV Барномаи ҳафтаина

Аз 18 то 24 феврал

ДУШАНБЕ 18

Ўзбекистон I

6.00 Ассалом, Ўзбекистон! 8.00 Таҳлилнома. 8.45 Тв-маркет. 8.50 Барои бачаҳо барномаи «Камалак». 9.25,11.35 Метео -Тв. 9.30 Ҳокимияти чорум 9.50 «Ўзбектелефилм» намоиш медиҳад. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Филми бадеии«Мимино». 11.40 Турфа олам 12.05 Консерт 12.30, 16.30, 17.55 Эълони намоишҳо. 12.35 Футболи ҷаҳон. 12.55 Буду шуд ҳазил. 13.30 Сериали «Ошин». 14.10 Телебозии «Тоҷи тиллоӣ»14.30 Филми бадеии«Ҷинояти олӣ». 16.00 Тв-клип. 16.10 7.30 Телеалманахи «Фасли аҷиб». 16.35 Дар олами кино 17.05 Воҳуриҳои ғаройиб 17.30 Навоҳои Аму. 18.10 Мултфилм. 18.25 Мулк. 18.45 Телелотереяи «Воқеаи хушбахтона». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.15 Эълонҳо. 19.30 Ахбор (русӣ). 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Хабарҳои биржа ва бонк. 20.30 Ахбор. 21.05 Артистони мардумии Ўзбекистон. 21.30 Соли 2002— Соли эъзози куҳансолон. «Хонаи фариштадор.» 22.00 Варзиш, варзиш, варзиш. 22.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23.5 дараҷагӣ». 22.45 Ахбор — дайҷест. 23.05 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Субҳи Давр. 10.00 Студияи «Авлоди нав»: Кӣ чолоку, кӣ чаққон? 10.25 Мулттамошо. 10.40 То боздид дар рӯзи якшанбе. 10.55 Тв-анонс. 11.00 Давр дар як ҳафта. 11.30 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 12.20 Давр-news. 12.40 Қисми якуми спектакли «Девона». 13.35 Автосалтанат. 13.50 Қисми дуюми спектакли «Девона». 15.05 Саргузаштҳои зериобии командаи Касто. 15.50 Филми бадеии «Ин бозӣ ҳамин тавр аст». 17.20 Эълони намоишҳо. 17.25 Аз почтаи «Авлоди нав». Маслиҳати доно. 18.05 Афсонаҳои бародарон Гриммҳо. 18.20 Фарзандам — ҷигарбандам. 18.35 Ҳафтаномаи варзиш 18.50 Мероси тиллоӣ 18.55, 21.55 Обу-ҳаво 19.00 Давр 19.30 Иқтисод news 19.35 Тв-анонс. 19.40 Шарораҳои тафаккур. 19.55 Навоҳои ҷавонӣ. 20.10 Овози ҷавонон. 20.30 Меҳмони нохонда. 20.50, 21.20, 22.30 Эълонҳо. 20.55 Сериали Эсмералда. 21.25 Аз ашъори асри XX. Чӯлпон. 21.30 Ҳамсинни деҳотиам. 21.50 Мероси тиллоӣ 22.00 Давр. 22.35 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.00 Интерфутбол, дар танаффус 23.50 Давр. 00.50 Шаб ба хайр!

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо 17.20 Экрани бачаҳо. Гурбаи мўзапўш 18.30, 20.00, 21.20 22.15 Пойтахт. 18.45 Сериали «Селеста, ҳамеша Селеста». 19.10 Филми ҳуҷҷатии «Наҳаросандагон». 19.35, 21.05, 22.00 Телерўзномаи «Экспресс». 19.50 Автоnews. 20.20 Сериали «Пули бедардимиён». 21.35 Қизилқуми ношинос. 22.35 Кинонигоҳ. «Фотеҳаи сафед». 23.55 Шаб ба хайр шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30 — 9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.00 Эълони намоишҳо. 17.05 «Вести». 17.30 Сериали «Ситораи рахшони қалбам». 18.20 Дар олам чӣ гап? 18.30 Дар меҳмонии М. Евдокимов.19.00 Маро интизор бош. 20.00 Телебозии «Кӣ миллионер шудан мехоҳад?» 21.00 «Время». 21.35 Сериали «Қувваи зарбдор». 22.40 Бозиҳои зимистонаи олимпиадаи XIX. 00.30 Ахбор (русӣ). 1.00 Шаб ба хайр.

СЕШАНБЕ 19

Ўзбекистон I

6.00 Ассалом, Ўзбекистон! 8.00 Ахбор 8.35 Тв-маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо 8.55 «Ўзбектелефилм» намоиш медиҳад: «Либосҳои тӯй». 9.10, 11.40 Обу ҳаво. 9.15 Умри ба санъат бахшида. 9.40 Саёҳати олам. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Мулк 10.25 Филми бадеии «Пуфаки бунафшаранг». 11.45 Ахбори биржа ва бонк. 11.55, 17.55 Тв-анонс. 12.05 Варзиш. 12.20 Авлодони Алпомиш. 12.40 Саро, ҷавониам. 13.05 «Хонаи фариштадор». 13.35 Сериали «Дар зери кунҷи 23.5 дараҷагӣ». 14.10 Ҳаёти деҳот. 14.30 Филми бадеии «Аршин мололон». 15.50 Аз наваш ҳаст. 16.10 Ифтихор. 16.30 Артистони мардумии Ўзбекистон. 16.55 Ба Ватанам хизмат мекунам. 18.10 Ғунчаҳои санъат. 18.25 Орзуи авлоди баркамол. 18.45 Инсон ва қонун. 19.05 Тафсилот. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 21.35 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 FCN «Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ». 20.30 Ахбор. 21.05 Сурудам ба шумо армуғон. 21.40 Соати парлумонӣ. 22.00 Сериали «Ошин». 22.30 Мувозанат. 23.05 Ахбор — дайҷест. 23.25 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Аз почтаи «Авлоди нав»: Маслиҳати доно. 9.45 Афсонаҳои бародарон Гримммҳо. 10.10 Тиҷорат-академия. 10.25 Сериали «Эсмералда» 10.50 Овози ҷавонон. 11.10 Филми ҳуҷҷатии «Филҳои Африқо». 12.00 Тв-саёҳат. 12.20 Вазифаи муқаддас. 12.40 Интерфутбол. 14.20 Мултфилм. 14.30 Филми бадеии «Муҳаббат доимо голиб». 16.40 Одамони диёри озод. 16.55 Эълони намоишҳо. 17.00 Студияи «Авлоди нав». «Биёед, шинос шавем». 17.20 Мултсериал. 17.45 Сабақҳо оиди андоз. 18.00 Манзараҳои Ватан. 18.20 ТВ анонс. 18.25 Навоҳои шом. 18.35 Автопатрул. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.30 Навигариҳои иқтисод. 19.35 Давр-сӯҳбат. 19.50 Аломати сифат. 20.00 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 20.10 Марди майдон. 20.30 Овози ҷавонон. 20.50, 21.20, 22.30 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.25 Ҳандалак. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.35 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.00 Варзиш. 23.40 Давр. 23.55 Филми бадеии «Имкони охирин». 1.25 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Санта Барбара». 18.00 Экран ба хурдтаракон. Мултфилм. 18.30, 20.00, 21.20, 22.25 «Пойтахт. 18.45 Сериали «Селеста, ҳамеша Селеста». 19.10 Филми ҳуҷҷатии «Наҳаросандагон». 19.35, 21.05, 21.55 Телегазетаи «Экспресс». 19.50 Интерспорт. 20.20 Сериали «Пули бедардимиён». 21.35 Истгоҳи фаровонӣ. 22.10 «Зан — модар, мураббӣ, раҳбар». 22.45 Кинонигоҳ. «Шинос шавед, Ҷо Блэк». Қисми якум. 00.10 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30 — 9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.05 «Вести». 17.30 Сериали «Бисту чорта парранда». 18.20 Дар олам чӣ гап? 18.30 Панорамаи хандаи Е.Петросян. 19.00 Сериали «Замини муҳаббат». 20.00 Телешоуи «Ҳалқаи заиф». 21.00 «Время». 21.35 Сериали «Қувваи зарбдор». 22.40 Бозиҳои зимистонаи Олимпиада XIX. 23.30 Сериали «Болҳои қалб». 00.15 «Ахбор». 00.45 Шаб ба хайр.

ЧОРШАНБЕ 20

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 8.55 «Ўзбектелефилм» намоиш медиҳад. «Алла». 9.10, 12.25 Обу ҳаво. 9.15 Сеҳри соз. 9.40 Соати парлумонӣ. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Сабақи алифбо. 10.25 Филми бадеии «Бачаи ғароиб». 11.40 Барои бачаҳо «Ғунчаҳои санъат». 11.55, 13.55, 17.55 ТВ анонс. 12.05 Тафсилот. 12.30 Ринг. 12.50 Консерти хайрия. 13.25 Сериали «Ошин». 14.10 Остонааш аз тилло. 14.30 Филми бадеии «Айбдор тӯй». 15.45 Инсон ва қонун. 16.05 ТВ клип. 16.15 Дар оилаи ягона. 16.50 Мувозанат.17.25 Мултфилм. 17.35 Депутат. 18.10 Осмони мусаффои бачагӣ. 18.30 Сиҳат саломатӣ. 18.50 Ҳиммат. 19.05 Мулк. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 21.35 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Як ҷуфт суруд. 20.30 «Ахбор». 21.05 Артистони шоистаи Ўзбекистон. 21.40 Варзиш. 21.55 Сериали «Ошин». 22.25 ТВ клуб. 22.55 Ахбор-дайҷест. 23.15 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

18.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». «Биёед шинос шавем». 9.35 Афсонаҳои бародарон Гриммҳо. 10.00 Давр-сӯҳбат. 10.15 Лаҳзаҳои мусиқӣ.10.25 Сериали «Эсмералда». 10.50 Такягоҳ. 11.05 Овози ҷавонон. 11.25 Филми ҳуҷҷатии «Зебраҳо». 12.15 Ҳайрат. 12.35 Экрани бачаҳо. 13.15 Теннис. 13.55 Манзараҳои Ватан. 14.15 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 15.00 Автопатрул. 15.20 Филми бадеии «Навъи ноёб». 16.35 Эълони намоишҳо. 16.40 Бозӣ кун бачаҷон, бозӣ. 16.55 Студияи «Авлоди нав» «Кабутари сафед». 17.25 Афсонаи бародарон Гриммҳо. 17.50 Сайёраи сеюм. 18.40 Каталог. 18.50 Мероси тиллоӣ. 18.55,21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.30 Навигариҳои иқтисод. 19.35 ТВ анонс. 19.40 Сират. 20.00 Спортлото. 20.10 Дастурхони пурфайз. 20.25 Сурудҳои муҳаббат. 20.40 Видеофилми «Фарзанди кишвари озод». 20.55, 21.25, 22.30 Эълонҳо. 21.00 Сериали «Эсмералда». 21.30 Асрори чемпион. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.35 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.00 Интерфутбол. 23.50 Давр. 00.50 Сериали «Баъд аз 2000 сол».1.10 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Санта Барбара». 18.00 Ситораҳои умед. 18.30, 20.00, 21.20, 21.15 Пойтахт. 18.45 Сериали «Селеста, ҳамеша Селеста». 19.10 Филми ҳуҷҷатии «Наҳаросандагон». 19.35, 21.05, 22.00 Телегазетаи «Экспресс». 19.50 Дурдона. 20.20 Сериали «Пули бедардимиён». 21.35 Фасли камолот. 22.35 Кинонигоҳ. «Шинос шавед, Ҷо Блэк». 23.55 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30 — 9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.05 «Вести». 17.30 Сериали «Секунҷаи Родис». 18.20 Дар олам чӣ гап? 18.30 Машҳурон. 19.00 Сериали «Замини муҳаббат». 20.00 Телебозии «Қаҳрамони охирин». 21.00 «Время». 21.35 Сериали «Қувваи зарбдор». 22.40 Бозиҳои зимистонаи Олимпиада XIX. 23.30 Сериали «Болҳои қалб». 00.15 «Ахбор». 00.45 Шаб ба хайр.

ПАНҶШАНБЕ 21

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 8.55 «Ўзбектелефилм» намоиш медиҳад. «Ин воҳаи зебо». 9.25, 10.25 Обу ҳаво. 9.30 ТВ клуб. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Сиҳат саломатӣ. 10.30 Филми бадеии «Дар панҷаи харчанги сиёҳ». 11.55, 13.25, 17.55 ТВ анонс. 12.05 Мулк.12.25 Оламӣ оҳангҳои симфонӣ. 12.50 Осмони мусаффои бачагӣ. 13.10 Варзиш. 13.30 Сериали «Ошин». 14.10 Боғам маро фаромӯш намекунад. 14.30 Филми бадеии «Модарарӯс». 15.45 Нуқтаи такя.16.00 ТВ клип. 16.10 Телемусобиқаи «Чароғаки кабуд». 16.35 Ўзбекистон: ҷавонони асри XXI. 16.55 Артистони шоистаи Ўзбекистон. 17.25 Умрҳое мешавад, ки... 17.40 Харита. 18.10 Тележурнали «Бешбармоқ». 18.30 Телелотереяи «Нияти нағз». 19.05 Инсон ва қонун. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 «Ахбор». 21.05 Неъмати истиқлол. 21.35 Консерт. 22.05 Манзараҳои рӯҳият. 22.40 Сериали «Дар зери кунҷи 23.5 дараҷагӣ». 23.05 Ахбор-дайҷест. 23.25 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». «Кабутари сафед». 9.45 Афсонаҳои бародарон Гриммҳо. 10.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.20 Сериали «Эсмералда». 10.45 Қитъаи варзиш. 11.15 Вақти ту. 11.35 Филми ҳуҷҷатии «Даррандаҳо». 12.25 Сират. 12.45 Мулттамошо.13.00 Аломати сифат. 13.10 Интерфутбол. 14.50 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 15.30 Асрори оила. 15.55 Филми бадеии «Поезди ғайринавбатӣ».17.10 Эълони намоишҳо. 17.15 Танаффуси калон.17.40 Афсонаҳои бародарон Гриммҳо. 18.05 Одобнома. 18.20 ТВ анонс. 18.25 Дар олами табобат. 18.45 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.30 Навигариҳои иқтисод.- 19.35 Давр-сӯҳбат. 19.50 Овози ҷавонон. 20.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 20.25 Пазмонӣ. 20.45, 21.15, 22.30 Эълонҳо. 20.50 Сериали «Эсмералда». 21.20 Аз шеърияти мумтози ўзбек. 21.25 Бегойим. 21.45 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.35 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.00 Интерфутбол. 23.50 Давр.00.50 Сериали «Баъд аз 2000 сол». 1.40 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Санта Барбара». 18.00 Ситораҳои умед. 18.30, 20.00, 21.20, 22.05 Пойтахт. 18.45 Сериали «Селеста, ҳамеша Селеста». 19.10 Филми ҳуҷҷатии «Наҳаросандагон». 19.35, 21.05, 21.50 Телегазетаи «Экспресс». 19.50 Автонавигарӣ. 20.20 Сериали «Пули бедардимиён». 21.35 Тошканд ва тошкандиён. 22.25 Кинонигоҳ. «Хонадор шуданро намехоҳам». 23.45 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30 — 9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.00 Эълони намоишҳо. 17.05 «Вести». 17.30 Сериали «Саргузаштҳои Ҷанни Веерли». 18.20 Дар олам чӣ гап? 18.30 Журнали ҳаҷвии «Мо аноӣ нестем». 19.00 Сериали «Замини муҳаббат». 20.00 Телешоуи «Ҳалқаи заиф». 21.00 «Время». 21.35 Сериали «Қувваи зарбдор». 22.40 Бозиҳои зимистонаи Олимпиадаи XIX. 00.30 «Ахбор». 1.00 Шаб ба хайр.

ҶУМЪА 22

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Неъмати истиқлол. 9.30, 11.15 Обу ҳаво. 9.35 Мероси тиллоӣ. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Филми бадеии «Тилсимой духтараки аҷоиб». 11.20 Тележурнали «Бешбармоқ». 11.40 Ҳиммат. 11.55, 13.55 ТВ анонс.12.05 Мултфилм. 12.15 Машъалони илмамон.12.35 Гулшани нафосат. 13.35 Одамони кишвари озод. 14.10 Филми бадеии «Ба офаридгор шукр». 15.50 Шиддати ҷавонӣ. 16.05 ТВ клип.16.15 Манзараҳои рӯҳият. 16.50 Сурудам ба шумо армуғон. 17.10 Фарзанд — ситораи умед. 17.40 Манзилҳои пурнур. 18.10 Тафсилот. 18.25 Телелотереяи «Шодии омад». 19.05 Ба сўи ҳидоят. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 21.55 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Як ҷуфт суруд. 20.30 «Ахбор». 21.05 Консерт. 21.35 Авлодони Алпомиш. 22.00 Сериали «Ошин». 22.30 Гаҳвораи тиллоӣ. 23.05 Ахбор-дайҷест. 23.25 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». «Танаффуси калон». 9.40 Афсонаҳои бародарон Гриммҳо. 10.05 Давр-сӯҳбат. 10.20 Сериали «Эсмералда». 10.45 Бегойим. 11.05 Бозӣ кун бачаҷон, бозӣ. 11.20 Сирки ҷаҳон. 12.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 12.20 Овози ҷавонон. 12.40 Интерфутбол. 14.10 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 15.00 «Очун». 15.25 Сайёраи сеюм. 16.15 Ҳуқуқ ва вазифа. 16.35 Филми бадеии «Исёни арӯсон». 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Студияи «Авлоди нав». «Вай кӣ, ин чист». 18.10 Афсонаҳои бародарон Гриммҳо. 18.35 Автосалтанат. 18.50 Мероси тиллоӣ.18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.30 Навигариҳои иқтисод. 19.35 Овози ҷавонон. 19.55 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 20.05 Қиёфаи аср. 20.25 Қадрдонон. 20.40, 21.10, 22.30 Эълонҳо. 20.45 Сериали «Эсмералда». 21.15 Видеофилми «Фарзандони кишвари озод». 21.30 Мактубҳои сарбозон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.35 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.00 Шоҳони ринг. 00.00 Давр. 00.15 Филми бадеии «О, ин муҳаббат». 1.40 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Санта Барбара». 18.00 Барои бачаҳо «Куралай». 18.20 Мултфилм. 18.30, 20.00, 21.20, 22.15 Пойтахт. 18.45 Сериали «Селеста, ҳамеша Селеста». 19.10 Филми ҳуҷҷатии «Наҳаросандагон». 19.35, 21.05, 22.00 Телегазетаи «Экспресс». 19.50 Маскани саломатӣ. 20.20 Сериали « Пули бедардимиён». 21.35 Кураи замин. 22.35 Кинонигоҳ. «Арўси водилӣ». 00.00 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30 — 9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.00 Эълони намоишҳо. 17.05 «Вести». 17.30 Сериали «Ошпаззани клепхемӣ». 18.20 Дар олам чӣ гап? 18.35 Ченаки панҷум. 19.00 Сериали «Замини муҳаббат». 20.00 «Майдони мўъҷизаҳо». 21.00 «Время». 21.35 Сериали «Болҳои қалб». 22.20 Дурдаршан. 22.45 Дар ТВ IV мавҷи олмонӣ. 23.10 Соккар-клуб. 23.35 Бозиҳои зимистонаи Олимпиада XIX. 00.30 «Ахбор». 1.00 Шаб ба хайр.

ШАНБЕ 23

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 8.55 «Ўзбектелефилм» намоиш медиҳад. «Хазинаи маънавиёт». 9.05, 10.30 Обу ҳаво. 9.10 Ба сўи ҳидоят. 9.30 Тафсилот. 9.45 Мултфилм. 10.35 Шиддати ҷавонӣ. 10.50 Телеалманахи «Маърифат». 11.10, 13.40 ТВ анонс. 11.15 Гаҳвораи тиллоӣ. 11.50 Филми бадеии «Дил». 13,10 Консерт. 13.45 Қисми дуюми «Дил». 15.15 Дар оилаи ягона. 15.45 Дунё бину дунё офар. 16.05 ТВ клип. 16.15 Солҳои талабагиам. 16.40 Қароқалпоқнома. 17.05 Видеофилми «Асири саргузаштҳо». 17.30 Навоҳои барҳаёт. 17.50 Дар оилаи хурдтаракон. 18.10 Дунёи рангин. 18.30 Мусиқӣ:дирўз ва имрўз. 18.55 Асрори пазандагӣ. 19.05 Ҳаёти деҳот. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 «Ахбор». 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 «Ахбор». 21.05 Модар сиҳҳат — фарзанд сиҳҳат. 21.25 Дар шоми шанбе. 22.05 Филми бадеии «Табиби хурд». 23.35 Ахбор-дайҷест. 23.55 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

7.55 Эълони намоишҳо. 8.00 Субҳи Давр. 9.00 Студияи «Авлоди нав». «Вай кӣ, ин чӣ?». 9.25 Афсонаҳои бародарон Гриммҳо. 9.50 Дар олами табобат. 10.10 Овози ҷавонон. 10.30 Сериали «Эсмералда». 10.55 Қиёфаи аср. 11.15 Шоҳони ринг. 12.15 Ҷараён. 12.40 Сериали «Комиссари политсия». 13.30 Чеҳраи ситораҳо. 14.00 Филми бадеии «Рў ба рў». 15.30 Теннис. 16.10 Сериали «Рамаяна». 16.45 Эълони намоишҳо. 16.50 Майдончаи варзиш. 17.10 Аз забони бача. 17.40 Навоҳои ҷавонӣ. 17.55 Асрори саломатӣ. 18.15 Овози ҷавонон. 18.35 Тиҷорат академия. 18.50 Мероси тиллоӣ. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.30 Каталог. 19.40 Давр-сӯҳбат. 19.55 Футбол-ҷамъ. 20.15 Аваз Олимов месарояд. 20.35, 21.25, 22.30 Эълонҳо. 20.40 Сериали «Комиссари политсия». 21.30 Меҳмони нохонда. 21.50 Мероси тиллоӣ.22.00 Давр. 22.35 Таронаҳои шабона. 22.40 Кинотакдим. 23.00 Филми бадеии «Одамони баҳр». 00.30 Сирки ҷаҳон. 1.20 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Мултчархифалак. 17.40 Экрани бачаҳо. «Саргузаштҳои киштӣ». 19.00 Хусусигардонӣ: қадам ба қадам». 19.20 Табрику муборакбод мекунем. 19.50, 20.50, 21.20 Телегазетаи «Экспресс». 20.05 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 21.05 Ба монанди гавҳар. 21.35 Ташриф. 21.55 Кинонигоҳ. «Болҳои кабутар». 23.25 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

9.00 Эълони намоишҳо. 9.05 Навигариҳо. 9.15 Забони англисӣ барои шумо. 9.40 Филми бадеии «Эдвард».11.10 Видеоканали «Дўстӣ». «Бизнен мирас», «Умед». 12.10 Забони олмонӣ. 16.30 Эълони намоишҳо. 16.35 Бунафша. 16.55 Бозиҳои зимистонаи Олимпиада XIX. 18.00 Мюзик-холл. 18.20 Бозиҳои зимистонаи Олимпиада XIX. 19.00 Телебозии «Кӣ миллионер шуданро мехоҳад?». 20.00 Консерт дар иштироки Валерия. 21.00 «Время». 21.30 Ассалом, Франсия. 21.45 Аз 7 то 70. 22.20 Кинопрофӣ. 22.40 Қисми дуюми филми бадеии «Ҳалокати империяи Рум». 00.10 «Ахбор». 00.40 Шаб ба хайр.

ЯКШАНБЕ 24

Ўзбекистон I

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон». 8.00 «Ахбор». 8.35 Барои бачаҳо «Камалак». 9.05 Ғароибот. 9.20 Мултфилм. 10.00 Ба Ватанам хизмат мекунам. 11.00 Меҳри модар. 11.20 Бозиҳои шавқовар. 11.55 Оҳангҳои замини кўҳна. 12.20 Телеминиатюраҳо. 12.55 ТВ клип. 13.05 Асрори пазандагӣ. 13.15 Филми бадеии «Аз паси боигарии калон». 15.15 ТВ анонс. 15.20 Телемусобиқаи «Фикр кун, ҷўй, ёб». 15.55 Гавҳари қалб. 16.15 Оҳангсозони Ўзбекистон. 16.35 Асири саргузаштҳо. 17.00 Телелотереяи «Оқ олтин». 17.35 Телеалманахи «Ин фасли аҷиб». 17.55 Телебозии «Тоҷи тиллоӣ». 18.25 Андешаҳо оиди деҳот. 18.45 Барномаи варзишӣ. 19.05 Ҳокимияти чорум. 19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонҳо. 19.30 Таҳлилнома. 20.05 Сурудҳои эстрадӣ. 20.30 Таҳлилнома. 21.15 Рўзи якшанбе ҳамроҳи шумо. 21.50 Дар олами кино. 22.20 Филми бадеии «Роҳбалад». 23.40 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

7.55 Эълони намоишҳо. 8.00 Субҳи Давр. 9.00 Майдончаи варзиш. 9.20 Мултфилм. 9.30 Футбол ҷамъ. 9.50 Давр-сўҳбат. 10.05 Овози ҷавонон. 10.25 Зина ба зина. 10.55 Асрори чемпион. 11.15 Марди майдон. Мактубҳои сарбозон. 11.55 Дастурхони пурфайз. 12.10 Сурудҳои ҷавонӣ. 12.25 Сериали «Комиссари политсия». 13.15 Ҳандалак. 13.40 Футбол 2002. 14.45 Ҳамсинни деҳотиам. 14.45 Филми бадеии телевизионии «Фирор аз дараи Гурбаи ёбой». 16.15 Ҳафтаномаи варзиш. 16.30 Сериали «Рамаяна». 17.05 Эълони намоишҳо. 17.10 Студияи «Авлоди нав». Вазифаи хонагӣ. 17.30 Мултфилм. 17.40 То боздид дар рўзи якшанбе. 19.55 Сайёраи сеюм. 18.45 Мероси тиллоӣ. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр-навигариҳо. 19.20 Ҳамсинф. 19.45 Ситораҳои умед. 20.50, 22.30 Эълонҳо. 20.55 Бозии интеллектуалии «Заковат». 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр дар як ҳафта. 22.35 Сурудҳои шабона. 22.45 Филми бадеии «Охири зимистон». 1.20 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Олами сеҳрноки афсонаҳо. 19.00 Варзиш-тайм. 19.20 Телефакт. 19.30 Табрику муборакбод мекунем. 20.00, 21.30, 22.30 Телегазетаи «Экспресс». 20.15 «Ўзбектелефилм» намоиш медиҳад. «Тошканд дар солҳои мустақилӣ». 21.05 ТВ ҷамъ. 21.45 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 22.45 Радиус 21. 23.05 Кинонигоҳ. 00.20 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

9.00 Эълони намоишҳо. 9.05 Кайфият. 10.10 Қайдҳои ғайрироҳии Дмитрий Крилов. 10.30 Хандапанорамаи Е.Петросян. 11.05 Смак. 11.35 Филми бадей. 13.05 Забони фаронсавӣ. 13.30 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 13.40 Шоуи «До, ми, сол». 14.20 Видеоканали «Дўстӣ». **«РАНГИНКАМОН».** «Дидар», «Озарбойҷон тухфаси». 16.30 Эълони намоишҳо. 16.35 Барои бачаҳо «Донистанро мехоҳам». 16.55 Мултфилм. 17.10 Намоиши ҳаҷвии «Сарбози қаторӣ Евдокимов ва дўстони вай». 18.00 Рўзонаи Британия. 18.20 Давоми намоиши ҳаҷвии «Сарбози қаторӣ Евдокимов ва дўстони вай». 19.10 Дар бораи худамон. 19.25 Ҳамсиннон. 19.55 Ҳикоя. 20.15 Шоуи 6х9. 21.00 «Время». 21.30 Бозиҳои зимистонаи Олимпиадаи XIX. 22.00 Ҳафт рўз. 22.25 Кинематограф. Мазҳакаи «Симкаш». 23.50 Таҳлилнома. 00.25 Шаб ба хайр.

Варзиш

Анъана дар як клуб барқарор мегардад

Дар даврони то истиқлол дар варзиши асптозӣ саворaҳои Ўзбекистон шаш бор чемпиони Иттиҳоди Шўравӣ гардида, қариб ҳамеша аз панҷгонаи беҳтарин ҷой мегирифтанд. Имрўз пас аз талотумҳои зиёд дар баъзе масканҳои аспторзии ҷумҳурӣ ин анъана барқарор мегардад.

Дар ноҳияи Зангиатои вилояти Тошканд дар назди ширкати хусусии «Агратон» чунин як пойгоҳ (база)-и варзиши аспторзӣ бунёд гардидааст, ки дар муддати якуним соли мавҷудияташ аллакай чемпионати ҷумҳуриро ҳам гузаронд. — Дар моҳи марти соли ҷорӣ бори дуввум дар ин майдон чемпионати мамлакат барпо мешавад,— журналистонро бо вазъи пойгоҳ шинос намуда, ба нақл кардан сар кард Мураббии шоистаи Ўзбекистон Алихон Азизов, ки дар ин клуби варзиш сармураббӣ мебошад.— Ҳатто аз он гузашта моҳи июни ҳамин сол мусобиқаи марҳалаи Ҷоми ҷаҳонро қабул хоҳем кард,— шиносоиро идома медиҳад Алихон Шарофович. Воқиан, ба қавле, аз дару девораш маълум аст, ки ин даргоҳ муддаои аз он болотарро дошта метавонад ва ҳанўз васеъву обод намудани майдону василаҳои иловагии он идома дорад. Дар клуб ду майдони аспторзӣ: пўшида ва кушод, мамониатҳои махсус, аспхона ва дар қисми дигари он тарабхонаву ошхона ва ҷойҳои мошиншўиву тармими онҳо ҳоло фаъолият мекунад. Алихон Азизов журналистонро ба аспхона ҳидоят намуда мегўяд, ки дар ин ҷо ҳоло 48 асп нигоҳ дошта мешавад ва онҳо зотҳои қарабоиру ахалтекин, олмониву орловӣ мебошанд. — Ин асп Блок лақаб дорад, — ба даруни аспхона ишора намуда мегўяд Алихон Шарофович. — Ғайрат Назарови мо маҳз бо ҳамин асп чемпиони Ўзбекистон гардида буд,— бо қаноатмандӣ нақл мекунад ў. Дар ин аспхона, ки ҳар яки онҳо дар катакҳои алоҳидаи махсус нигоҳубин мегарданд, барои онҳо юнучқаю ем ва гандум ба охир андохта мешавад. Аспҳои ҳар ранг дар дохили панҷара аз парвариши хуб ялаққос мезананд. Аспҳои варзишӣ рўзе бояд то 7 кг. гандум бояд истеъмол намоянд, — мегўяд сармураббии командаи Ўзбекистон Иброҳим Йўлдошев, ки пас аз тамошои аспхона бо мо дучор омад. — Аммо на ҳамеша мо барои ин имконият дорем. Мехостем барои кишти гандум бо ин мақсад замин ба даст орем... Воқиан нигоҳубини асп барин ҷонвар хеле қимат меафтад. Барои ин харҷи аспҳоро то андозае сарпур намудан клуб ба алоқамандон тарзи хизмати абонементиро ҷорӣ намудааст, ки хоҳишмандон барои як соати аспсаворӣ дар ин ҷо се ҳазор (хориҷиён панҷ ҳазор) сўм мепардозанд. Аммо дар ҳар сурат варзиши аспторзӣ пули зиёд мехоҳад, зеро танҳо як сар ин гуна ҷонварро аз як шаҳр (ё мамлакат) ба дигараш бурдан худ харҷи як командаи футбол барин аст. Аз ин боис иштирок дар мусобиқаҳои байналмилалӣ хеле гарон мешавад. Лекин иштирок намудан хоҳед, аз ҳамаи харҷаш чашм пўшидан лозим. — Аз заводи аспи Фаронса роҳбараш омад, ки харҷи клубро ба дўши худ бигирад, — мегўяд Иброҳим Йўлдошев, — аммо мо рад кардем, зеро ин маънои онро дошт, ки клуб аз дасти мо равад. Аз суханони фидоиёни ин соҳаи варзиш маълум мегардад, ки аспҳои онҳо аз ин чор то сад ҳазор доллар қимат доранд. Аз ин сабаб аз дигар мамлакатҳо боз ҳам харида овардани аспҳо кори содда нест. Минбаъд дар худи ин клуб корҳои селексионӣ ба роҳ гузошта шуда, ба наслгирӣ оғоз намудан мехоҳанд. Ва аслан ҳоло аллакай чор сар тойча дар ин даргоҳ тарбия меёбад, ки эҳтимол аз чашми бегонагон онро дур нигоҳ медоранд, ки ба мо низ нишон надоданд. — Ҷаро аз фурўши онҳо мо худамон фоида ба даст наорем, — бо боварӣ мегўяд И. Йўлдошев.

Дар саворагоҳи клуби аспторзӣ.
Суратгир: В. ХАРИТОНОВ.

Аз суханони мутахассисон бармеояд, ки асп аз 50-55 соли умраш то бистсолагӣ метавонад дар варзиш натиҷаҳои хуб нишон диҳад. Чунин хаёл ба сар меояд, ки маҳз ин клуби аспторзӣ, ки ҳоло майдони асосии омодагии командаи миллии Ўзбекистон мебошад, қодир аст барои ин намуди варзиш аспҳову саворагони болаёқат тарбия намояд. Зеро дар ҳоле ки дар Андиҷону Фарғонаву Намангон ва пойтахт пойгоҳҳои собиқи машҳур имрўз дар вазъи ногувор қарор доранд, танҳо аз дастпарварони ин клуб комёбиҳоро мунтазир шудан мумкин аст. Ҳамкасбони журналисти мо, ки гурўҳе барои боздид аз ин даргоҳ рафта буданд, аҷаб нест ҳамаашон бо ин хулоса баргашта бошанд.

Тоҷибой ИКРОМОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик»

Оё шумо медонед?

Истилоҳоти «микрофон» ва «телефон»-ро мо бештар истифода мебарем ва оё медонем, ки калимаҳои мазкур нисбати ин аппаратҳо хеле қадимӣ мебошад.

Соли 1827 физики инглис Ч.Уитсон асбоби механикии сабти овозро офарида, ба он «микрофон» ном гузошт. Соли 1845 бошад, Тайдор бор-капитани киштӣ дар баҳр ҳангоми пуршиддат гардидани тўфон ҳаворо тавассути қубур гузаронда, бо ҳамин дастгоҳеро ихтироъ намуд, ки сигнал медод. Ва баъдтар ба он суханони «телефон»-ро муносиб донист.

Калимаи «радио» бошад аз забони лотинӣ гирифта шуда, онро «радиаре», яъне паҳкунандаи овоз тавзеҳ додаанд. Овози мазкур тавассути мавҷҳои электромагнитӣ паҳн гардида буд ва азбаски он бидуни сим ба манзили зарурӣ расонда дода шуд, радио ном ниҳоданд.

❀❀❀

Намояндаи аз ҳама қадимаи хазандагон Гаттерия буда, алҳол танҳо дар Зеландияи Нав боқӣ мондааст ва халос. Гаттерия аз ҷиҳати шаклу намуд аз калтакалос қариб ки фарқ намекунад. Дарозиаш 76 сантиметр мебошад. Мардинаашон 1 килограмм ва модинааш 0,5 килограмм вазн дорад. Каллааш калон, панҷ ангушт. Аз гарданаш сар карда то думаш тангачаҳои сегўшаи лағжанда дорад.

Гаттерия асосан шабона ҳаракат мекунад. Бештар ҳашорат мехўрад. Дар чуқурии як метр манзил месозад. Тавассути тухмгузорӣ насли худро зиёд мекунад. Ҳамин ки ҳарорат 12-15 дараҷа гардид, хеле фаъол мешавад. Баъди 12-15 моҳ тухми гузоштаашро кушода, соҳиби насл мегардад. Наслаш ниҳоят суст инкишоф меёбад. Фақат баъди 20 сол гузаштан ба вояи мерасад ва ба ҳаракат кардан шурўъ мекунад. Гавдаашро баъзан базўр бардошта медавад ҳам. 50 соли умри худро дар танҳой мегузаронад.

Дар ин ҳайвон нишонаҳои ҳайвоноту ҳашороти қадима боқӣ мондааст. Аз ҳамин сабаб ҳайвоншиносон онро насли ҳайвоноти аз ҳама қадима мепиндоранд. Ба фикри онҳо Гаттерия то ба Зеландияи Нав омадани аврупоиён дар ҳудудҳои шимоливу ҷанубии он бештар паҳн гашта будаанд. Бар асари муносибати ноэҳтиёткоронаи инсон ба табиат, аз он ҷумла ҳайвонот ин намуди нодири ҳайвонот дар охири садаи XIX несту нобуд гардида буд. Алҳол аҳён-аҳён одамон ба Гаттерия рў ба рў мегарданду вале ба бардоштани сурати он тавассути дастгоҳи суратгирӣ муваффақ намегарданд. Чунки онҳо аз инсон ҳаросида, дар як дам ғайб мезананд.

❀❀❀

Оё шумо медонед, ки маънии калимаи «кибернетика» чист? Надонед, барои тавзеҳ додани он алоқадри ҳол шурўъ мекунем.

Маълум аст, ки юнониёни қадим баробари гаҳворачунбони тамаддуни қадима дар айни замон баҳрнавардони моҳир ҳам будаанд, онҳо азбаски компас, харита, соат ва дигар асбобу анҷоми астрономӣ набуд, дар бобати ба манзил расондани киштиҳо, алалхусус раҳой ёфтан аз тўфон аз усулҳои мухталиф истифода бурдаанд. Маънии калимае, ки мо онро донистанӣ ҳастем, аз бисёр ҷиҳат ба баҳрнаворд, киштиву баҳрнавардон вобастагӣ дорад. Дар забони юнонӣ киштиро «хипер» ва идора кардани онро «наутека» мегўянд. Яъне «Хипернаутека» мегардад, ки баъдтар ба кибернетика мубаддал ёфтааст.

Аз ин мебарояд, ки маънии тахтуллафзии «кибернетика» идоракунии киштӣ, яъне «капитани киштист». Файласуфони қадим, аз он ҷумла Платон ба мақсади аз ҳад зиёд таъриф кардани одамоне, ки дар бобати идоракунии ҷамъият маҳорати беҳамторо соҳиб буданд, калимаи «кибернетика»-ро истифода бурдааст.

Вале татбиққунандаи калимаи «Кибернетика» дар забон олими машҳури фаронсавӣ Ампер буда, вай ҳангоми навиштани асари хеш «Очеркҳо оиди фалсафаи фанҳо» ҳаракат карда буд, ки тамоми илмҳоро ба гурўҳҳо тақсим кунад. Олим таҳти рақами 83 фанеро ҷойгир сохт, ки дар оянда ба вуҷуд меояду ҷамъиятро идора мекунад. Ва бо он «Кибернетика» ном ниҳод.

❀❀❀

Хоҳ бовар кунед, хоҳ бовар накунед, ҳудуде, ки мо алҳол ҳаёт ба сар мебарем, як вақтҳо маскани динозаврҳо будааст. Аз рўи маълумотҳо вазни ҳар кадоми онҳо 50-60 тонна буда, дарозиашон ба 30 метр расидааст. Ҳол он ки ҳайвони аз ҳама муқтадири хушкигарди имрўза филҳо буда, вазнашон ба 4,5 тонна, қадашон ба 3,5 метр баробар аст. Ва ин далелҳоро ба ҳам муқоиса карда, пай бурдан душвор нест, ки динозаврҳо чӣ гуна ҳайвони бузурге будаанд.

Динозаврҳо дар замони худ ҳайвоноти дар хушки зиндагикунанда, шинокунанда дар об ва парвозкунанда дар само будаанд. Аз ҷиҳати хўроккўрӣ ба се тоифа ҷудо гардидаанд: алафхўр, гўштхўр ва омехта.

Агар шумо дар бораи динозаврҳо маълумот пайдо карданӣ шавед, филфавр ба Осорхонаи геологияи Тошканд қадам ранҷа намоед. Зеро дар ин ҷо нигораҳое маҳфузанд, ки дар бораи ин ҳайвони бузург нақлҳои аҷиб мекунанд. Аз он ҷумла устухонҳои ҳамчун санг шахшудамондаи динозаврҳо дар ин ҷо ба намоиш гузошта шудаанд. Аз он ҷумла скелети бузурги ин ҳайвон маҳфуз аст, ки соли 1966 ёфта шудаанд ва тахмин меравад, ки ин ҳайвон аз ин 120-130 миллион сол муқаддам дар ҳамин сарзамин ҳаёт ба сар бурдааст.

Аз сабаби маризӣ ва ҳунукиҳо онҳо саросар қир шудаанд ва алҳол танҳо устухонашон аз осорхонаҳо ҷо пайдо кардаанд.

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Эсон Турдиқулов.
Рўзнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои чоршанбе ва шанбе мебарояд.
Рўзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадей, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.
Рўзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ўзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 149.
Теъдоди чоп 3000.

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Ҳ/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шўъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.
Муҳаррири навбатдор: **М.ОТАХОНЗОДА.**
Мусаҳҳеҳон: Ф. ДОНИЁРОВА, Ҳ. КАМОЛИДДИНОВА.
Саҳифабанд: Г. Раҳимова.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кўчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шўъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кўчаи Буюк Турон, хонаи 41.